

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čekovni račun številka 10.603

Cene inseratov: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Spomnimo se dolžnosti!

Samoprevara bi bila, in to usodna samoprevara, ako ne bi videli in priznali, kako skušajo po raznih strujah prodirati med naše ljudstvo nazori, ki so neskladni s krščanstvom, in načela, ki veri nasprotujejo. V zadnji številki smo objavili tolmačenje idejne strani sokolstva, ki ga je podal brat Jože Rus, in ki ga je »Jutro« označilo kot tolmačenje svetovnega naziranja sokolstva. To naziranje, ki zametuje po starem laži-svobodomiselnem načinu Boga kot izhodišče svetovnega nazora ter smatra vero kot suženjsko odvisnost, je protibožno in protikrščansko. V istem članku smo prinesli kratek vsebinski posnetek načelnih izvajanj, ki jih je objavil »Sokol« (vestnik sokolskih žup Ljubljana, Maribor in Novo mesto) v svoji številki od 1. aprila pod naslovom »Moralna moč sokolstva«. V tem članku zametuje sokolsko uradno glasilo vero, Boga, krščanstvo in sploh versko moralo ter izpoveduje Tyršev zgolj razumski, protibožni svetovni nazor ter njegovo protiversko in proticerkveno moralo.

Glasniki takega zgolj razumskega, protibožnega svetovnega nazora in propovedniki protiverske morale so liberalni in naprednjaški časniki. Ne nastopajo vedno odkrito v vlogi bojevnikov zoper Boga, vero in cerkev, marveč čestokrat zakrivajo svoj pravi obraz za raznimi krinkami, da bi ljudi prevarili ter jih speljali na svoje limanice. O gotovih prilikah pa pride njihovo pravo lice na svetlo. To se dogaja zlasti ob največjih krščanskih praznikih. Zanimivo je bilo premotriti pisanje slovenskih laži-svobodomiselnih časnikov o letošnji Veliki noči. Velika noč pomenja za naše liberalce premaganje zla in teme (»Eдинost« v Mariboru), pirovanje in svatovanje narave in himno zmage nad smrtjo (»Večernik«, ki v obširnem članku na drugi strani jemlje v zaščito Judeža Iškarijota). »Jutro« razpravlja v uvodnem članku ne o Veliki noči kot prazniku Kristusovega vstajenja (tega sploh ne omenja z besedico), marveč o 70 letnici »Slovenskega Naroda«. »Domovina« je objavila v velikonočni številki »krščansko« pesem s tem pozivom: »In ko za mizo ješ kolač, ne manjka gnjati in ne krač, pa vmes prav rad edino prebiraš ‚Domovino‘.«

Za laži-svobodomiselne časnike in liste največji krščanski prazniki nimajo več krščanskega pomena. Za nje osnovne krščanske resnice več ne postojajo. Saj je Bog izhodišče verskega svetovnega nazora, vera pa je po njihovem mišljenju suženjska odvisnost. Taki nazori prodirajo med naše ljudstvo. Bomo li križem rok mirno gledali zastrupljanje duše našega ljudstva, osobito naše mladine?!

Zgled Anglije bo pobotal Italijo in Francijo

V zadnji številki smo poročali o vsebini sporazuma, katerega sta sklenili Anglija in Italija in je bil podpisan v Rimu za velikonočne praznike. Zgled Anglije je vplival vzpodbudno na Francijo, ki je že ukrenila vse, da bi se angleško-italijanski sporazum razširil tudi še na Francijo. Vsa vprašanja, katera je uredila Anglija z Ita-

lijo, se nanašajo po pretežni večini tudi na Francijo, ki je soseda Italije v Sredozemskem morju in v vzhodni Afriki. Kakor hitro bo objel angleško-italijanski sporazum še Francijo, bodo sledila še pogajanja z Nemčijo. Na ta način bo končno dosežen sporazum med štirimi zapadnimi velesilami.

Nemčija bo zasegla premoženje Habsburžanov

Berlinsko časopisje je te dni raglasilo, da je izdalo dunajsko deželno sodišče za Otonom Habsburškim tiralico. V zvezi s tiralico naglašajo nemški listi, da smatra Velika Nemčija izjave Otona, katere je podal po priključitvi Avstrije Nemčiji nekemu listu v Parizu, za veleizdajo, ker je bil Oton tedaj že nemški državljan. Nujna potreba je, da zaseže nemška država pre-

moženje Habsburžanom in jim odvzame na ta način vsako nadaljno možnost za propagando proti Veliki Nemčiji. V očeh Nemcev so Habsburžani doigrali svojo večstoletno vlogo. Nemci so že ustavili Habsburžanom vse kredite v bankah in zasegli njihova posestva, katera uživajo sedaj vojni invalidi.

Sporazum med Anglijo in Irsko

Med Anglijo in Irsko je bil dosežen sporazum v glavnih spornih vprašanjih. Vsebinska pobotanja sicer še ni bila uradno ob-

javljena, vendar je sigurno, da sta se obe državi sporazumeli predvsem glede carinskih, finančnih in gospodarskih vprašanj.

Komunisti morijo in kradejo

Ko so nacionalistične čete po hudih bojih zavzele špansko mesto Lerida, so prišli na dan strahoviti zločini, ki so jih zagrešili komunisti v tem mestu. Od 38.000 prebivalcev tega mesta jih je mnogo pobegnilo, preden so zbrali komunisti svoje čete v njem. Od tistih, ki so ostali, je bilo, kakor je po dokumentih izpričano, ubitih nad 1500 ljudi. Med njimi je tudi narodni poslanec Kazimir Sangenis. V sami ugledni rodbini Recasens so rdeči ubili 11 članov. Med smrtnimi žrtvami komunističnega besa so uredniki listov »Correo« in »Defensor de Lerida«, voditelji komu-

nistom nasprotnih strank, dva sorodnika znanega nacionalističnega generala Quiapo de Llano, mnogo žen in otrok ter okoli dve sto duhovnikov in redovnikov. Komunisti pa ne znajo samo moriti, marveč tudi krasti. Pred padcem Leride v nacionalistične roke so komunistični voditelji pobegnili po železnici ter vzeli s seboj vse zlato, srebro in vrednostne papirje. Iz same banke di Španja so vzeli 300 vreč srebrnega denarja in drugih vrednosti ter s tem napolnili tri železniške vagone. Da, moriti in krasti znajo...

Portugiška se ne boji komunizma

Ministrski predsednik Salazar je imel nedavno govor tisočerim katoliške mladine. V govoru je izjavil, da se Portugiška ne boji velikega sovražnika (komunizma), v čigar senco se skrivajo priložnostni zavzniki. Nismo se dali zaslepiti, je rekel Salazar, takrat, ko se je komunizem delal

miroljubnega v Ženevi, popustljivega v Londonu in človekoljubnega v Španiji. Svet mora biti prav za prav Stalinu hvaležen, ker tako jasno kaže svoje zločinske načrte meščanske vojne in svoje sovražstvo do religije.

Hud potres na Turškem

Dne 19. aprila je zadela Turčijo huda potresna nesreča. Najbolj je prizadeta pokrajina Kirsekir, kjer se je porušilo deset vasi. Število smrtnih žrtev znaša nad tisoč, ogromno pa je število ranjenih. Potres je trajal 12 sekund. V naslednjih dneh

so se potresni sunki ponavljali, vendar niso bili več tako močni kot prvi dan. Brez strehe je okrog 50.000 ljudi. Vlada je takoj ukrenila vse potrebno, da je priskočila na pomoč po potresu prizadetim krajem, kjer vlada velika beda.

Iz raznih držav

Posvetovanja Male zveze. Svet Društva narodov se bo sestal v Ženevi 9. maja. Mala zveza bi ob tej priliki rada enotno nastopila. Radi enotnosti pri Zvezi narodov bo zasedala od 5. do 7. maja v Bukarešti konferenca stalnega sveta Male zveze.

Italija v pričakovanju Hitlerja. Fašistična stranka pripravlja pod osebnim nadzorstvom svojega glavnega tajnika Staracea Hitlerju v počastitev v Rimu koncert z 12.000 godbeniki. Na Mussolinijevem trgu bodo velikanske nočne prireditve, za katere so razširili tribune za sto tisoč gledalcev. Pred pričetkom nočnih predstav bo počastila Hitlerja italijanska mladina na slovesno razsvetljenem športnem prostoru. 6000 nosačev gorečih bakel bo proizvajalo ples. Italijanski umetniki bodo igrali na najlepšem in ogromnem odru na prostem Wagnerjevega »Lohengrina«. Ob koncu bodo tvorili nosači bakel nemški kljukasti križ. 4000 fanfaristov bo trobilo v odmorih nemško in italijansko himno. Topništvo bo streljalo salve in obrežje reke Tibere bo najsijajnejše razsvetljeno.

Zračna oborožitev Francije. Francoski letalski minister hoče ustvariti v najkrajšem času 2000 letal močno letalsko brodogradnjo. Letala ne smejo biti starejša kot dve leti. Zaenkrat bo naročila vlada pri domačih tovarnah tisoč najbolj modernih aeroplanov.

Četrty udarec po »Železni gardi« v Romuniji. »Železna garda« v Romuniji pod vodstvom Codreana je bila stranka mladine, ki je stremela za istimi cilji kakor nemški narodni socializem in italijanski fašizem. Romunski železni gardisti so bili kot nasprotniki judov trn v peti raznim vladam. Železna garda je bila že trikrat razpuščena in se je razšla pod sedanjo ro-

munsko diktatorsko vlado četrtič, ker so itak prepovedane v Romuniji vse stranke. Radi četrtega udarca po železnih gardistih je presenetila za velikonočne praznike jvnost vest, da je pripravljala »Železna garda« oborožen pohod na Bukarešto, d. odpravi selanji režim s silo. Za to zaroto je zvedela policija pravočasno in je vtaknila pod ključ 200 voditeljev »Železne garde« z njenim voditeljem Codreanom vrc. Aretirani pridejo pred sodišče radi vstaje. Obenem je bil poslan na »dopust« tudi bivši vojni minister, ker je simpatiziral z »Železno gardo«.

Nov hud zakon v Romuniji. Romunska vlada je izdala zakon, po katerem izgube državljanstvo vsi Romuni, bivajoči v inozemstvu, ki bi agitirali proti sedanjemu režimu v Romuniji. S tem ima romunska vlada na uzdi vse nezadovoljneže, ki bivajo v inozemstvu, med njimi v prvi vrsti bivšega zunanjega ministra Titulesca.

Poroka albanskega kralja. Danes, v sredo, 27. aprila, se je vršila v Tirani svečana poroka albanskega kralja Zoga z mažarsko grofico Geraldino Appony.

Čehoslovaška priznala zasedbo Abesinije po Italiji. Te dni je tudi Čehoslovaška priznala — kot posledico angleško italijanskega sporazuma — zasedbo Abesinije po Italiji in se poklonila italijanskemu kralju in cesarju. Za to priliko so izbrali 20 letnico ustanovitve čehoslovaških legij v Italiji. Češki listi so polni slave Italiji in Mussoliniju.

Aretacije častnikov in vojakov v Beli Rusiji. Na ukaz vrhovnega političnega komisarja v beloruskem vojaškem okrožju so zaprli 45 častnikov in 145 vojakov, ki so obtoženi, da so pripravljali atentat na politične komisarje.

Novice iz španske državljanske vojne

Boji za mesto Tortosa

Po posrečenem prodoru Francove vojske do Sredozemskega morja so osvojili nacionalisti 70 km obale z železniško progo in cesto, ki držita iz Barcelone v Valencijo. S to zmago so se približali nacionalisti Tortosi, kjer je bilo zaustavljeno od rdečih pred tremi tedni Francovo prodiranje. Tokrat so se pa lotile nacionalne čete Tortose od treh strani. Na severu je bilo mesto 18. aprila ogroženo od nacionalne pehote in topništva, ki sta prodrli iz mesteca Cherte. Na zahodu so se mu približali legionarji od Alfare. Čete generala Valina, ki so prodrle do morske obale ter zasedle več mest, pa so se pomaknile proti Tortosi z juga. Za posest mesta, katerega deli reka Ebro v dva dela, so se vneli najsrdečiji boji, v katerih so zgubili rdeči po prvih spopadih 1500 ujetnikov. Pri pouličnih bojih na desnem bregu reke Ebro so se postavljali rdeči v bran z motoriziranimi oddelki, da so zadržali napredovanje nacionalistov, dokler se ni posrečil glavnemu delu rdečih čet umik z raznim vojnim materijalom na levi breg reke Ebro. Desni del mesta so očistili italijanski prostovoljci rdečih milicnikov. Civilnega prebivalstva pa v tem delu ni, ker se je moralo na pritisk rdečih umakniti na levi breg reke Ebro. Levi del Tortose so rdeči

milicniki popolnoma porušili ter izropali, preden so odšli na obrambno črto v smeri proti Taragoni, ki je sedaj cilj Francove armade.

Nacionalisti ob pirenejski meji

Ko so se polastili Francovi oddelki prelaza Portilon, so dosegli 20. aprila dopoldne Pont du Roi in so stopili v stik s francosko obmejno stražo v pogorju Pirene-

Japonsko-kitajska vojna

Ruska pomoč Kitajcem

Ruska vlada je dovolila za nakup vojnih potrebščin Kitajski na štiriletni kredit 300 milijonov rubljev. Rusija se je zavezala 18. aprila, da bo dobavila Kitajski potrebno strelivo, orožje, tanke, letala in še vse razne druge vojne potrebščine. Prva pošiljka ruskih letal obsega 120 težkih bombnikov in 120 lovskih letal. Dalje bo odpremila Rusija v Vladivostok in od tam na Kitajsko 80 težkih in 200 lažjih tankov, 500 vagonov topov, strojníc in streliva ter tisoč tovornih in oklopnih avtomobilov. Radi vojnih dobav Kitajski je do nadalj-

SANATORIJ — MARIBOR
Tomšičev drevored 4. Specialist za ženske bolezni dr. Ipavic Benjamin. 615

jev, ki razmejuje Španijo in Francijo. Podporočnik, ki je vodil nacionaliste proti francoski meji, je predstavil svoj oddelek francoskemu stotniku, razvil je na obmejnem kamnu nacionalistično zastavo in je izjavil, da je zasedel Aransko dolino v imenu generala Franca. Z zasedbo Aranske doline in prelaza pri Portilonu je od 12 mejnih prehodov med Francijo in Španijo v Francovih rokah devet.

Kako bodo prodirali nacionalisti po ločitvi Barcelone od Madrida in Valencije?

Severni oddelki Francove vojske bodo prodirali po Pirenejskih dolinah ob francosko-španski meji proti morju. Najprej nameravajo zasesti obmejno mesto Puigcerdo, kjer je važen železniški in cestni prehod v Francijo. Po zavzetju tega kraja bo barcelonski vladi ostala proti Franciji samo še zveza čez Cerbere. Ko bo Francova vojska prodrla pod Pireneji do morja, bo udarila v široki fronti čez Gerono proti Barceloni.

Na jugu pa bo nacionalistična armada začela prodirati v Castellonsko pokrajino in proti Valenciji. V tem delu vladne Španije je zdaj imenovan za vojaškega in političnega diktatorja general Miaja, znan po trdovratni obrambi Madrida. Prvi neposredni cilj prodiranja na jugu bo mesto Castellon de la Plana, ki leži v središču rižnih in oranžnih nasadov in spada med najbogatejša obalna mesta v Španiji.

Nacionalisti bombardirali pristanišče Cartagena

Nacionalistična letala so napadla dne 21. aprila zvečer rdečo vojno luko Cartagena in so napravila hudo razdejanje med republikansko mornarico. Bombe so tako dobro zadevale, da sta onesposobljeni za borbo dve križarki in hudo poškodovana sta dva rušilca.

Ogromen plen nacionalistov

Nacionalistične čete so zaplenile na castelonski fronti tovorni avto, v katerem je bilo 18 milijonov pezet v srebru in zlatu. Denar je bil na poti iz Castelona v Barcelono, ko je padel Francovim oddelkom v roke ob priliki nenadnega predora do morja. Nacionalisti so zaplenili več tujih tovornih avtomobilov in štiri sovjetske tanke. V dolini Arane proti francoski meji in v nekaterih drugih manjših dolinah je padlo nacionalistom v roke milijon ovac, sto tisoč koz in pet tisoč konj.

njega ustavljen ves ostali tovorni promet po sibirski železnici.

Izredno hud pritisk Kitajcev

Kitajci še sicer niso prejeli iz Rusije naročenega vojnega materijala, a kljub temu so izvojevali v zadnjem tednu lepe uspehe. Dne 18. aprila so zavzeli po srditih bojih mesto Hangčuang. Bitke za omenjeno mesto so zahtevale 15.000 ubitih in med temi odpade na Japonce 10.000. Le manjšim japonskim oddelkom je uspel pobeg iz Hangčuang proti Lingčengu, ki je pa tudi že obkoljen. Japonsko vrhovno poveljstvo je odredilo ur'ik Japoncev iz pokrajine Šansi. Japonci bodo vrgli vse razpoložljive sile v južni Šantung, kjer jim tudi prede zelo slaba.

Japonci si hladijo jezo z bombami

Čudni neuspehi, katere doživljajo v zadnjem času Japonci v vseh od njih zasadenih kitajskih pokrajinah, so vrhovno japonsko vodstvo hudo razljutili. Mesto nad kitajsko pehoto si hladijo Japonci jezo nad nezavarovanimi Kitajci z bombami iz letal. Japonska letala so 18. aprila čisto nepričakovano in hudo bombardirala važno kitajsko obmorsko mesto Kanton. Bombe niso padale samo na vojaška poslopja, ampak tudi na šole in samostane. Število smrtnih žrtev je bilo tako veliko, da mrličev niso mogli pokopati v teku enega dneva.

Ubogi kitajski begunci

Usoda Kitajske nikakor ni obupna, a vendar znaša število kitajskih beguncev, ki so zgubili vsled vojne z Japonsko vse imetje in se klatijo ter prosjačijo po raznih pokrajinah, deset milijonov.

Japonci hočejo zboljšati svoj neugoden položaj

Zaradi neugodnega položaja japonskih čet na jugu v pokrajini Šantung je japonsko vojnično poveljstvo odredilo, da se tja

pošljejo v najkrajšem času močni oddelki razpoložljivih vojnih sil. Za okrepitev na fronti pri Sučovu so določene štiri divizije v moči 100.000 mož, ki so že krenile na pot. Ena divizija je bila prepeljana z ladja-



mi v Čangčav, od koder bo šla peš proti Čingčavu in od tam na Lingciu. Ostale tri divizije pa korakajo peš ob progi Cinan-Sučov.

Po katoliškem svetu

Tri nove svetnike je dobila katoliška cerkev. Na letošnjo Veliko noč je papež Pij XI. proglasil za svetnike tri može: enega Slovana, enega Španca in enega Italijana. Slovanskemu rodu pripada poljski jezuit pater Andrej Bobola, ki je bil rojen leta 1591. v okrožju Sandomierz iz pobožne plemiške rodbine. Star 20 let je vstopil v jezuitski red ter bil 12. marca 1622 posvečen za duhovnika. Plodonosno in požrtvovalno je deloval v dušnem pastirstvu po raznih krajih Litve in Bele Rusije. Posebno se je trudil za to, da bi razkolniške brate zopet pridobil za zedinjenje s katoliško cerkvijo ter je naposled umrl kot mučenik cerkvene edinosti. Zadnja leta pred svojo smrtjo je v tem oziru razvil

prav naporno, pa tudi uspešno delovanje v Pinski in okolici. Mnogotere, ki so bili z Rimom zedinjeni in so morali vsled tega veliko trpeti, je potolažil in utrdil v veri, pridobil pa je tudi prav mnoge razkolnike za zedinjenje s katoliško cerkvijo. Radi njegove gorečnosti in delavnosti so ga imenovali »lovca človeških duš«, sovražniki pa »roparja človeških duš«. Ko je prišlo mesto Pinsk pod oblast Rusov, se Bobola ni dal preplašiti, marveč je pomnožil svoje delo, svoje napore, pa tudi uspehe. To je razkolniške njegove sovražnike razkačilo. Ko so kozaki leta 1657 zopet zavzeli Pinsk, so ugrabili patra Bobola v bližini Janova, so ga krvavo bičali, privezali med dva konja ter odvedli v Janov. V mesnici na janovskem trgu so ga 16. maja na najokrutnejše načine trpinčili, da bi ga

dovedli do odpada od katoliške vere. Kljub najstrašnejšim mukam je pater Bobola ostal zvest do zadnjega. Ves pokrit s krvjo je padel na tla, še enkrat je dvignil svoje izsekane roke k nebu, na kar je kozaška sablja napravila konec njegovemu življenju. Ko so poljske čete zopet zavzele Pinsk, so mučenikovo truplo spoštljivo pokopali pod glavnim oltarjem jezuitske cerkve, od koder je bilo pozneje prenešeno v Polock. Množeči se čudeži so dali povod, da je bil Andrej Bobola leta 1853 razglašen za blaženega. Leta 1922 so boljševiki vdri v njegovo kripto, kjer sicer niso našli zaželjenih zakladov, pač pa nestrohnjeno telo mučenikovo. Odpeljali so ga v muzej v Moskvo. Papež Pij XI. je dosegel, da so mu izročili svetnikovo telo, ki je bilo leta 1924 slovesno pokopano v jezuitski cerkvi (Al Gesú) v Rimu. — Drugi svetnik je španški frančiškan brat Salvator, ki je bil rojen leta 1520 v Kataloniji. Ko se je izučil v Barceloni za čevljarja, je stopil kot laični brat v frančiškanski red. Živel in deloval je v raznih samostanih kot nabiralec milodarov in kot kuhar. Kmalu je zaslovel med ljudstvom kot zdravnik bolnikov. Ljudje so kar trumoma vreli k njemu. Če je bil iz enega samostana prestavljen v drug samostan, so bolniki in njihovi svojci tekli za njim. Bolni, gluhi, slepi, božjastni in vsakovrstni reveži so ga hodili prosit pomoči. Brat Salvator jih je blagoslovil in premnoge ozdravil. Umrl je leta 1567 v samostanu v Cagliari na otoku Sardiniji. Leta 1711 je bilo njegovo češčenje od papeža odobreno, leta 1882 se je proces za proglašenje kot svetnika znova začel. Preteklo leto je dal papež Pij XI. razglasiti junaško stopnjo njegove čednosti. — Tretji svetnik je Italijan Janez Leonardi, ki je bil rojen leta 1543, umrl pa je leta 1609. Bil je lekarniški pomočnik, potem pa je šel v bogoslovje ter postal duhovnik. Mnogo je deloval med bolniki po bolnišnicah, jetniki po kaznilnicah in v skrbi za zanemarjene otroke. Ustanovil je poseben cerkveni red za oskrbo in vzgojo zanemarenjenih in siromašnih otrok. Leta 1861 je bil od papeža Pija IX. prištet blaženim. Pij XI. pa ga je o Veliki noči proglasil za svetnika.



Kakšen je „Naš dom“?

»Naš dom« obsega 64 strani in ima samo v eni številki 76 slik. Osemnajst piscev nas popelje v čuda sveta, v življenje doma in na tujem, nam pripoveduje lepe povesti in zapoje pesmi. Z velikim veseljem so vsi mladi sprejeli tako obširen del ugank, pa ne le zato, ker so uganke, pač pa posebno še zato, ker se obeta kot prva velika nagrada reševalcu, ki bo izreban — celotna zbirka 20 romanov Karla Maya! In vendar stane ta list letno samo 20 din! Zahtevajte list na ogled! Pišite na naslov: Uprava lista »Naš dom«, Maribor, Koroška cesta 5.



Iz drugih taborov

Sovraštvo do vere in cerkve očituje celjska »Nova doba« v svoji velikonočni številki na izredno jasen način. Navadno se zakrivajo naši liberalci za kuliso boja proti klerikalizmu, med tem ko je vera kot taka po njihovem zatrjevanju nekaj svetega. V omenjeni številki pa se celjsko JNSarsko glasilo sovražno zaganja proti zgolj verski in cerkveni prireditvi, namreč proti misijonu. »Krščanskim« JNSarjem ni prav, da se je 150 letnica župnije sv. Jederta nad Laškim proslavila s sv. misijonom. Ni jim dovolj, da se njihovi pristaši misijona ne udeležujejo, v svoji veliki verski »strpnosti«, o kateri se toliko širokoustijo, tudi drugim ne dopustijo, da bi se ga udeležili. Celó tako daleč gredo ti ljudje v svoji protiverski drznosti in zagrizenosti, da napadajo tiste delodajalce, ki so omogočili delavcem udeležbo pri misijonu. Tako namreč piše »krščanski« JNSar v svojem »krščanskem« glasilu: »Krono misijonu je dalo ravnateljstvo Trboveljske premogo-

kopne družbe Laško-Huda jama, ki je v svojih obratih oklicalo in opozorilo delavce na ta misijon. Torej smo res prišli že tako daleč, da se industrija vpreza v versko in cerkveno propagando.« Ali ne diha iz teh besed isto strupeno sovraštvo proti veri in cerkvi, ki je z njim napolnjena brezbožniška komunistična propaganda? In taki ljudje si drznejše imenovati se jugoslovanske nacionaliste!

*

V svobodo se je zagledal »Kmetški list« (20. aprila), iz njenih oči pa je bral svojo lastno obsodbo. Kot predpogoj kmečke gospodarske svobode določa kmetovo razdolžitve. Spričo te ugotovitve s strahom spoznava, da ni JNS za to razdolžitve ničesar storila, temveč je z neprestanim odlaganjem odplačila gospodarsko stanje kmeta polabšala. V vprašanju kulturne svobode prihaja »Kmetški list« do zaključka, da »naš kmet povsod ni še niti toliko svoboden, da bi si upal in znal izbirati iz

naročati časopisje po svojem svobodnem preudarku. V resnici pa je naš kmet na takšni stopnji prosvete, da zna svobodno razlikovati med pravim kmetstvom in JNSarskim kmetijstvom ter naročati časnike, ki pospešujejo njegove stanovske koristi in hkratu branijo njegova verska

načela. O politični svobodi modruje JNSarsko kmetijsko glasilo, da »resnična svoboda pomeni vedno obvladanje samega sebe, ne poniževanje«. Ko pa je bila JNS na vladi, je bila njena glavna težnja, da je druge ne samo obvladovala, marveč nasilno pritiskala in sramotno poniževala.

Novice

Osebne vesti

Duhovniške vesti. Umeščen je bil g. Rudolf Kociper, župnik na Ojstrici, kot župnik v Polju. — Postavljena sta bila gg. Anton Rantaša, ekspozit v Veliki Polani, za provizorja novoustanovljene župnije v Polani in Franc Šmon, kaplan v Starem trgu, za provizorja na Ojstrici. — Nastavljeni so bili gg.: Martin Krištan, semeniški duhovnik, za drugega kaplana v Prevaljah; Viljem Videčnik, semeniški duhovnik, za četrtega kaplana v Trbovljah; Mihael Jerič, drugi kaplan v Prevaljah, za prvega kaplana istotam; Ivan Vodeb, provizor pri Sv. Petru pri Mariboru, za kaplana istotam. — G. Ludoviku Prelogu, dušnemu pastirju v Hrastniku, se dodeli v pomoč g. Alojzij Kozar, tretji kaplan v Trbovljah. — Odrekel se je župniji Sevnica ob Savi tamošnji g. župnik in kn.-šk. duhovni svetovalec Ivan Doberšek. — Stalni pokoj je nastopil g. Ivan Mlakar, zlatnašnik in provizor v Polju, naselil se je v Cirkovcah.

Nesreče

Kolesar zadel v avto. Franc Lebarič, trgovec in gostilničar v Počehovi pri Mariboru, je trčil na Košakih s kolesom v osebni avto. Lebarič je obležal za nevarnimi notranjimi poškodbami, avtomobil pa se je zaletel v železno ograjo ob cesti, jo podrli ter je obvisel nad več metrov visokim prepadom nad železnico. Osebam, ki so bile v avtomobilu, se ni zgodilo nič hudega.

Smrtna nesreča s staro puško. Pri Sv. Jerneju pri Ločah je stanoval brezposelni 30 letni rudar Ciril Bračič. Domači sin je prinesel s podstrešja staro puško, o kateri ni nihče vedel, da je nabita. Fant je po neprevidnosti sprožil petelina, odjeknil je strel in Bračiča je zadelo 23 šiber ter mu je tako poškodovalo glavo in desno roko, da so ga prepeljali v obupnem stanju v mariborsko bolnišnico, kjer je podlegel obstrrelu.

Strel v oko. V Leskovcu v Halozah je razkazoval 18 letni Franc Vidovič svojemu 16 letnemu sorodniku Antonu Vidoviču tako neprevidno pištolo, da se je sprožila in strel je zadel Antona v oko, ki mu je izteklo. Hudo ranjeni se je zatekel v mariborsko bolnišnico.

Zabodljaj v prsa. V Oplotnici pri Slov. Konjicah je hotel 34 letni Jožef Ofentavšek, pomožni natakarkar, iz neke gostilne spraviti družbo pijanih fantov. Prišlo je do pretepa, v katerem je nekdo zabodel v prsa Ofentavška, katerega so oddali v mariborsko bolnišnico.

Nesreča zadela delavca v kamnolomu. V Košnici pri Celju je bil zaposlen v kamnolomu za regulacijo Savinje 27 letni delavec Jernej Vrečko. Pri delu mu je padel na glavo težak kamen in mu je prizadjal globoko rano.

Pojasnilo in dodatek k letalski nesreči pri Podsr. i. V zadnji številki smo poročali o eksploziji romunskega vojaškega letala blizu Pokleka pri Podsr. Veliko letalo je treščilo na tla in so bili ob življenju trije: romunski letalski kapetan Evgen Dimitrescu, italijanski letalski mehanik Luigi Merizzi in major Bacula. Kraj nesreče sta si ogledali naša in romunska vojaška komisija. Trupla smrtno ponesrečenih so položili v krste in so jih prepeljali s kraja nesreče na farno pokopališče v Podsr. kjer so bile krste položene 19. aprila popoldne na mrtvaški oder. Ljudstvo je prihajalo v trumah iz raznih krajev, da si je ogledalo preostanke popolnoma razbitega letala in je pokropilo žrtve grozne letalske nesreče. Iz Podsr. so prepeljali mrtlice v Zagreb, od koder so nastopili pot vsak v svoj domači kraj. K opisani nesreči je treba dodati, da so naša oblastva veliki teden obveščena, da bosta na velikonočni ponedeljek pluli iz Milana v Zgornji Italiji

PRIDITE

463

po manufakturno blago, sukno, žensko volneno, svilo za obleke, najboljše in trpežne svilene robe, odeje in vse potrebščine za posteljino

v najcenejšo trgovino in velezalogo sukna

FRANC DOBOVIČNIK, CELJE

GOSPOŠKA ULICA št. 15
čudovita velika zaloga, 27 m
dolgi trgovski lokal, 5 skladišč,
lastna tovarna odej in perila.

Lastno preprisanje o
najugodnejšem nakupu je naj-
boljši dokaz vsakomur!

čez našo državo v Bukarešto dve novo nabavljeni vojni letali. Leteli sta iz Milana nad Ljubljano in sta nameravali za kratke oddih pristati na letališču v Maksimiru pri Zagrebu. Na nesrečo sta potem pri Rajhenburgu v megli in snegu izgubili smer in zablodili, nakar je sledila eksplozija pri Pokleku in smrtno ponesrečenje vseh treh letalcev enega letala.

Sreča v nesreči. V Celju pod gradom na ovinku ozke ceste ob Savinji je srečal s premogom naložen tovorni avto prevoznika gramoza s parom konj. Radi hitre zastavitve avtomobila so se splašili konji in porinili voz nazaj. Zadnje kolo je šlo preko ceste in težki voz je padel s konji vred v prepad. Voz se je razbil, konji pa so samo lažje poškodovani.

Poškodba pri skoku iz vlaka. S kamniškim vlakom se je peljal 21. aprila 65 letni Adolf Knol, župnik v Notranji peči nad Kamnikom. Ko je peljal vlak od gorenjskega kolodvora v Ljubljani proti Ježici, je nastala v vagonu zmeda, češ, da vlak gori. Radi razburjenja z ognjem je g. župnik skočil iz vozečega vlaka in se je tako poškodoval pri priletu na trda tla, da so ga prepeljali v ljubljansko Leonišče.

Avtomobilska nesreča. Na Šmartinski cesti v Ljubljani je povozil šofer Kazimir Bavcon 21. aprila sedemletnega Rudolfa Otrin, sinka pleskarskega pomočnika, in Franca Držanič, 29 letnega samskega delavca iz Most. Prvemu je počila pri padcu lobanja, drugi si je pretresel možgane. Oba poškodovanca je prepeljal šofer v ljubljansko bolnišnico.

Mrtev pod kamenjem. V kamnolomu Mačkovna blizu Save na Kranjskem so našli mrtvega pod kamenjem 73 letnega Ignaca Demec iz Papreč v Temeniški dolini. Demec je bil zaposlen pri okrajnem cestnem odboru v Litiji, kateremu je pripravljal gramoz. Demec je kasno v noč pripravil razstrelivo. V temni noči se je velika skala prehitro odkrušila, razletela in kamenje je starčka podsulo in zadušilo.

Hude opekline. V Ljubljani na Gospodarski cesti je bil zaposlen na stavbi 24 let stari kleparski pomočnik Janez Pirc. V rokah je držal svetilko, v katero je vlival bencin. Ker se mu je približal tovariš s topečim žarilnim železom, se je vnel bencin. V razburjenju je polil Pirc bencin še po sebi in je dobil hude opekline po vsem telesu. Hudo poškodovanega so prepeljali v resnem stanju v bolnišnico.

Požarne nesreče. Še neodkrit požigalec je zanetil ob severni meji ogenj v prazni viničariji g. Hötzla iz Apač pri Gor. Radgoni. Zgorelo je vse gospodarsko poslopje. — V Trzecu pri Sv. Vidu pod Ptujem je vpepelil ogenj gospodarsko poslopje posestnika Antona Kozela. Škoda znaša 25 jurjev. — V Visolah pri Slov. Bistrici je pogorelo posestniku Simonu Juhartu 30 tisočakov vredno gospodarsko poslopje. Požar je zanetil v trahtarju v hlevu Juhartov štiriletni vnuček, ki se je igral z v kuhinji izmaknjenimi vžigalicami. — V Halozah sta bila pred dnevi dva požara. V Sesterzah je vpepelil ogenj posestniku Jožefu Krapša 30.000 din vredno gospodarsko poslopje. — V Paradižu je uničil ogenj gospodarsko poslopje in del hiše posestniku Antonu Fajt, ki je oškodovan za 25.000 din. — V Prepolah pri Račah so zanetili z vžigalicami se igrajoči otroci ogenj v uti posestnika Valentina Sagadina. Od ognja se je vnelo tudi s slamo krito ostrešje hiše.

Razne novice

V proslavo 20 letnice Jugoslavije bomo imeli v Mariboru več prireditev. Prva in izredno pomembna kulturna prireditev ho dne 4. maja ob osmih zvečer v »Unionu«, kjer bodo nastopili trije zbori, in sicer: »Glasbena Matica«, »Jadran« in »Maribor«, dalje sedem solistov, vojaška in civilna godba, pod vodstvom g. Janeza Gašpariča, in izvajajo veliko glasbeno delo »Blagri«. Mariborska okolica je vedno z velikim veseljem opazovala, kako je Maribor postal kulturno središče vse širše okolice in zato je tudi okolica stalno najbolj zvesta pri naših kulturnih prireditvah. Tako naj tudi koncert dne 4. maja privabi naše kulturne delavce z dežele, naj privabi naše narodne čuvarje z meje, narodne delavce iz vseh okoliških župnij. Tja do Ptuja in Slovenske Bistrice smo poslali vabila in nikomur ne bo žal, ako se odzove! Ako želite imeti kaka pojasnila glede dovoza itd., se obrnite na tajništvo »Maribora«, Koroška cesta 5. Na vsak način pa si oskrbite vstopnice v predprodaji!

Vizum za potovanje v bivše avstrijsko ozemlje odpravljen. Vizum je odpravljen v prometu iz Jugoslavije v bivšo Avstrijo, kakor tudi za potovanje skozi to ozemlje, radi priključitve Avstrije k Nemčiji.

Z božjim blagoslovom oblagodarjen oče. Ivanu Ivanuši, posestniku na Humu pri Ormožu, se je rodil 13. otrok. Botrovstvo trinajstemu članu ugledne družine je prevzel notranji minister g. dr. Anton Korosec, katerega je zastopal pri krstu v ormoški župnijski cerkvi industrijalec g. Peter Sadravec iz Ormoža.

Spomladanski plemenski sejem rodovniške govede pingavske pasme v Ormožu. Kr. banska uprava za dravsko banovino v Ljubljani priredi v sredo, 4. maja, dopoldne na sejmišču v Ormožu plemenski sejem rodovniške govede pingavske pasme. Na ta sejem bo prignano večje število dobre plemenske živine, osobito mladih plemenskih bikov od 12 do 24 mesecev starosti. Vsem zanimancem je na ta način dana izredna prilagodnost za nabavo res dobre plemenske živine. Vsa nadaljnja pojasnila daje Zveza selekcijskih društev za pingavsko govedo v Ormožu.

Izgubila se je slaboumna Cilka Tržan, stara 30. let in zelo male postave. Kdor jo vidi, naj jo obdrži in takoj piše o tem na naslov: Jurij Tržan, pošta Slivnica pri Celju. Za uslugo bo dobil nagrado. 740

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Hranilne knjižice se vzamejo v račun. Vodja sanatorija specialist za kirurgijo Dr. Černič. 964

Obžalovanja vredni slučaji

Kam vodijo rdeči voditelji mladino? Žalosten primer se je dogodil na Veliko soboto popoldne v Mariboru. Ko se je pomikala veličastna procesija z Najsvetejšim mimo palače Okrožnega urada in je na stotine vernega ljudstva pobožno molilo Najsvetejše in poklekalo pred Njim, pa so se iz socialistične društvene sobe neki moški izzivalno krohotali. Vernikov se je lotilo razburjenje, in malo je manjkalo, da niso šli moški iz procesije in sami dali primer-

no plačilo izzivačem, ki si drznejo v tako svetem in veličastnem trenutku norca briti iz tega, kar je vsem najbolj sveto. Vstajenja se veseli vse in celo taki snamejo ob procesiji klobuk in poklekajo, ki sicer niso bogve kako pobožni. Samo največji hudobec in propalica more kaj takega napraviti, kar se je zgodilo v Mariboru. Policija je ugotovila imena mladih moških, ki so se norčevali iz Najsvetejšega, in upamo, da bodo vsi dobili primerno plačilo! Nam pa se zdi važno ugotoviti sledeče: Nedeľjo za nedeľjo vabijo socialisti mladino v naravo. Imajo celo neko društvo, ki se peča z »vzgojo« mladine. Kaj jih učijo v »naravi«, imamo sedaj jasen dokaz. Ali bodo delavci imeli kaj več kruha, če bodo na tak način »delovali«, kakor jih učijo »verske strpnosti« voditelji rdečkarjev? Ubogi zapeljani delavci in še bolj uboga mladina! Da rdeče mariborske voditelje ni sram, kako so naučili svoje mladino!

Dva napada. Pijani fantje so napadli v Gruškovcu 30 letnega viničarja Ivana Jurgec, ki je dobil zabodljaje po glavi in v desno nogo. — V Selah na Dravskem polju je postal na podoben način žrtev napada 20 letni posestniški sin Ivan Svenšak. Slednjemu so zlomili napadalcu desno roko. Poškodovana sta se zatekla v bolnišnico v Ptuj.

Z nožem nad žensko. Pred kratkim je imela Marija Žmavc v Dragoviču pri Ptuj domačo zabavo, katere se je udeležilo več fantov in deklet. Med njimi je bil tudi znan junak noža iz Dragoviča. Proti večeru se je pijana družba spela, nakar je Rep potegnil nož in večkrat zabodel Marijo Žmavc ter ji prerezal pljuča. Nesrečnico so prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Tatvine stare železine v okolici Celja. Z mestnega pokopališča v Celju je bilo v zadnjem času pokradenih precej železnih križev in ograj. Isto tako so bili prijatelji starega železja pridno na delu po celjski okolici. Celjska policija je v zvezi s temi tatvinami aretirala in predala sodišču 21



Tako mlada, pa tako žalostna!
Ne zna si pomagati: njeno perilo je vedno sivo mesto belo. Pokonci glavo, draga mladenka! Glej pri vsakem trgovcu dobiš vedno jednako dobro in izdatno terpentinsvo milo Zlatorog. Peri z njim in mehko-voljno ter belo kot sneg bo tvoje perilo!

TERPENTINOVNO MILO
Zlatorog

let starega delavca Antona M. iz Ptuj in 29 letnega Alojzija W. iz Ljutomera.

Radi potvarjanja jurjev pod ključem. Anton Gracar, posestnik iz Gradišča na Dolenjskem, je javil orožnikom, da mu je bilo ukradenih od neznanca par tisočakov, katere je hranil v zaklenjeni skrinji. Orožniki so prijeli mladega Antona Petriča, po domače Jožmanovega iz Gobjnika. Aretirani je izdal orožnikom, da je kot spreten risar izdeloval staremu Gracarju tisočake, kateri so bili predani prometu na raz-

Kardinal na čelu odvetniške zbornice

Pariški odvetniki imajo navado, da si vsako leto izberejo dvanajst tako zvanih »tajnikov konference« izmed najodličnejših zastopnikov svojega stanu. Bivši tajniki konference imajo svoje posebno društvo, ki si je moralo sedaj po smrti dosedanjega predsednika izbrati novega. Izvolili so si primasa Galije, kardinala Gerliera, nadškofa lyonskega. Kardinal je deloval kot odvetnik v Parizu, preden je postal duhovnik. Izvolitev je sprejel.

Gorični plin

V premogovnem rudniku v Whitehavenu v Angliji so rudarji, ki so takrat uporabljali vse bolj preproste svetilke kakor danes, nenadoma začutili in zavohali ne-

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Prvi fakirski čudež

V prostorni dvorani so se zbrali sami izbrani gledalci iz častniških krogov. V ospredju dvorane je bil oder in na tem nizka mizica, na tej večji lonec z zemljo in poleg stol.

Na odru se je prikazal oblečen v prav žive barve, kakor so v navadi na Vzhodu, Schmitting. Že po svoji visoki ter koščeni postavi, po zagorelem licu z ognjevitimi očmi je zgledal kakor čudodelnik. Odškrnil je električne svetilke po dvorani. Gorela je samo ena v kotu odra. Bliskal je nekaj časa z očmi v čarobni tišini po zbranih. Vzel je iz žepa seme datljeve palme in ga je, držeč ga med palcem in kazalcem desnice, kazal vsem.

Nato je pristopil k loncu z zemljo, porinil seme v prst in zaklical z rezko donečim glasom, da je vsadil palmovo seme.

Sedel je na stolec, prekrizal roke na prsih in pozval navzoče, naj uprejo svoj pogled v lonec, v katerem že klije komaj vsajeno seme.

16

Vsa dvorana je zasadila oči v oni pisker. Čarodej je stegnil desnico proti loncu in govoril prav počasi:

»Dobro — — — pazite! Klica — — — palme — — — že — — — kuka — — — izpod — — — zemlje. Poganja — — — liste — — — in — — — se — — — razrašča. Palmovo — — — drevo — — — že — — — sega — — — skoraj — — — do — — — stropa — — — in — — — ne — — — more — — — dalje. Oglejte — — — si — — — palmo — — — navzdol — — — od — — — njene — — — višine. Med — — — dolgimi — — — listi — — — že — — — poganja — — — cvetje. Ta — — — bogati — — — cvet — — — diši. Vi — — — vsi — — — prijetno — — — duhate — — — bajni — — — vonj — — — puščavskega — — — cvetja. Dobro — — — pazite — — — kako — — — se — — — ocveteli — — — cvet — — — osipava ter — — — spreminja — — — dozoreva — — — v — — — sladek — — — datljev — — — sad. Palmovo — — — drevo — — — komaj — — — drži — — — obilni — — — sad. Treba — — — vam — — — je — — — stegniti — — — roko. Storite — — — to! Odtrgajte — — — datlje — — — pokusite — — — ta — — — okusni — — —

nih krajih. Za izdelavo enega jurja je rabil Petrič tri dni. Od njega izgotovljene potvorbe so bile natančno posnete in jih je bilo težko prepoznati. Pred velikonočnimi prazniki je podal Petrič domov, kjer mu je zmanjkalo denarja. Na velikonočni ponedeljek se je vrnil skrivaj na Gradišče, vlomil je v Gracarjevo škrinjno in je odnesel iz nje preostanek ponarejenih ti-sočakov in med temi tudi enega pravega, katerega je bil dal stari Gracar Petriču za vzorec. Tatvina je starega Gracarja tako razburila, da je v nerazsodnosti ovadil zadevo orožnikom in spravil v luknjo sebe, svoja dva sina in spretnega ponarejevalca.

Prijet tihotapec z zlatnino. Na Rakeku so prijeli financarji Ivana Pakiža, urarja in draguljarja v Ljubljani. Pri natančni preiskavi so našli v njegovem plašču za 20.000 lir zlatnine, katero je nakupil v Trstu in jo je hotel vtihotapiti v Ljubljano. Pakiž je ob zlatnino in bo moral plačati še 200.000 din globe.

Naglo razčiščen roparski napad. Notar v Škofji Loki je izplačal Janezu Erženu iz Pungarta 3000 din dote. Eržen se je podal s kolesom v Kranj, kjer se mu je pridružil Vinko Škrabelj s Trate pri škofjeoškem kolodvoru. Možakarja sta popivala nekaj časa in sta se vračala v navdušenem stanju proti Škofji Loki. V Stražišču je zahteval Škrabelj od Eržena 50 din, katerih pa ni dobil in je hotel Eržen sam domov na kolesu. Pri Križnarjevem vrtu je pridrvel nekdo na kolesu za njim ter ga je sunil, da je padel. Neznani napadalec je pohegnjal na kolesu. Ko se je Eržen pobral, je ugotovil, da mu manjka delavska knjižica in ves denar, katerega je imel v njej. Oropani je koj sumil, da ga je napadel in mu ukradel denar Škrabelj, h kateremu se je podal drugo jutro po opisanem dogodku. Prijatelj Škrabelj pa je Eržena pošteno obdelal s polenom in ga je vrgel iz hiše. Izropani in prebatinani Eržen je javil zadevo orožnikom, ki so Škrablja aretirali in ga pripravili do počasnega priznanja. Pri

hišni preiskavi so našli orožniki Erženovo delavsko knjižico in 1000 din. Škrabelj je še priznal, da je dal 1000 din shraniti svoji sestri, nekaj drobiža pa je zakopal. Eržen je dobil vrnjenih 2085 din in mu še manjka 700 din.

Izpred sodišča

Obsojeni nasilneži. Pred mariborskim kazenskim senatom so se zagovarjali zadnje dni: 26 letni Trane Banfič in njegov 23 letni brat Anton Banfič iz Račovcev, in 24 letni delavec Ivan Pfeifer iz Drakšlja. Omenjena trojica je 12. decembra 1937 na Pfeiferjevem domu napadla in zvezala krošnjarja Ivana Hrovata. Vzeli so mu krošnjarsko robo, pa tudi saharin in vžigalnice, katere je prodajal. Obtoženi so bili obsojeni radi prikrajšanja in odvzema svobode, in sicer: Franc Banfič na šest mesecev strogega zavora, Anton Banfič na sedem mesecev in Anton Pfeifer na štiri mesece strogega zavora.

Obsojeni mladi vlomilci in tatovi. Pred velikim senatom celjskega okrožnega sodišča se je vršila 20. aprila obravnava proti mladi vlomilski in tatinski družbi, ki je uganjala skrajno nepoštene posle krog št. Pavla pri Preholdu. Javna razprava je bila razpisana proti 24 letnemu brezposelnemu brivskemu pomočniku Cvetku Ivanu, 20 letnemu delavcu G. Francu, 21 letnemu delavcu Rozmanu Josipu, 26 letnemu Čobalu Antonu in 33 letnemu Basletu Jožetu iz št. Pavla. Sodišče je obsodilo Cvetka na 22 mesecev robije, G. Franca na eno leto strogega zavora, Rozmaña na sedem mesecev strogega zavora, Čobala na deset dni zavora, Basleta pa na dva meseca in deset dni zavora, 600 din denarne kazni, pogojno za dobo treh let.

Obsojena četvorica tatov. Pred senatom okrožnega sodišča v Celju so se zagovarjali 22. aprila: 30 letni trgovski pomočnik Valter Haberl s Sp. Hudinje, 25 letni šofer Ant. n. Bianki iz Gaberja, 29 letni trgovski pomočnik Vinko Žuraj iz Žalca in

41 letni trgovec Franjo Starec iz Celja. Prva dva sta bila obtožena, da sta v času od 15. maja do 16. decembra 1937 v presledkih pokradla celjski tvrdki Rakusch iz skladišča v Mestnem mlinu razne železnine za 60.000 din. Starec in Žuraj pa sta, prvi kot lastnik železninske trgovine in drugi kot njegov trgovski sotrudnik, obrtoma kupovala ukradene železne izdelke v vrednosti 49.236 din. Haberl je bil obsojen na štiri leta robije, Bianki na dve in pol leta, Žuraj in Starec pa vsak na 1200 din denarne kazni.

Slovenska Krajina

Sobota dobi okrožno sodišče 1. junija. Iz Beograda javljajo 20. aprila, da je stopil ta dan v veljavo zakon o osnovanju novih okrožnih sodišč in dobi Slovenija novo okrožno sodišče v Soboti. To sodišče bo začelo poslovati 1. junija. Vendar ostanejo vsi civilnopravni spori na ozemlju, ki se prideli novemu okrožnemu sodišču v Soboti, še nadalje pri okrožnem sodišču v Mariboru, dokler se ti spori ne končajo. Vse ostale civilnopravne stvari z navedenega področja pa mora mariborsko okrožno sodišče izročiti s 1. junijem novemu okrožnemu sodišču v Soboti. Kazenskopravne stvari s tega ozemlja ostanejo še nadalje pri mariborskem okrožnem sodišču, če je obtožnica že vložena. Če pa obtožnica še ni vložena, se izročijo ti kazenskopravni predmeti novemu okrožnemu sodišču v Soboti. Mariborsko državno tožilstvo bo prav tako izročilo s 1. junijem vse nekončane predmete novemu državnemu tožilstvu v Soboti. Sodni spisi pa ostanejo še nadalje pri okrožnem sodišču v Mariboru v tamkajšnjem arhivu in se bodo izročili novemu sodišču samo tedaj, če jih bo novo sodišče zahtevalo. Ustanovitev okrožnega sodišča v Soboti se bo odložila na poznejši čas samo tedaj, če bi se do 1. junija ne mogli najti v Soboti primerni prostori.

Huda prometna nesreča. Nedaleč od Sv. Križa pri Čakovcu se je zgodila zadnje dni huda prometna nesreča, ki je zahtevala eno smrtno žrtev

puščavski — — — sad! Vidim — — — kako — — —
— vam — — — tekne. Palmo — — — ste — — —
obrali — — — do — — — zadnjega — — — datlja.
Palmovo — — — drevo — — — je — — — bilo
— — — vsajeno — — — pred — — — vami. Vzkliko
— — — je — — — pred — — — vašimi — — —
očmi — — — se — — — razraslo — — — do — — —
— — — stropa. Cvetelo — — — je — — — obrodilo
— — — obilen — — — sad — — — katerega — — —
— — — ste — — — vsega — — — potrgali — — —
in — — — do — — — zadnjega — — — povžili.
Datljeva — — — palma — — — je — — — dosegla
— — — svoj — — — namen — — — in — — —
naj — — — zgine — — — izpred — — — vaših
— — — oči!»

Egipčan se je pognal s stola ter priškrnil električno razsvetljavo. Na mizici je bil lonec brez palme, le vsa dvorana je cmokala z usti ter jezikom, ker je pravkar poskušala v puščavi dozorele datlje... Čarodejne predstave je bilo konec. Gledalci so se globoko oddahnili ter se začudeno razgledali po razsvetljeni dvorani... Minulo je precej časa, preden je zaploskal prvi in za njim vsi drugi v priznanje. Videli in doživeli so čudež, ki je moral presenetiti še tako nevernega Tomaža.

Čez dva dni po opisani čarovniški predstavi se je oglasil pri fakirju štabni narednik Rupnik. Izvlekel je listnico in mu pokazal fotografije, v katere se je zagledal čarodej, se nasmehnil in menil priznalno:

»Ti si pa ptič! Pogruntal si coprnijo. Od danes sva prijatelja.«

Kaj je bilo v resnici na čudežu kraljevega fotografa? S svojim pogledom je hipnotiziral ali uspaval vso dvorano. S prav počasnim govorjenjem je prepričal gledalce, da vidijo, kako se prikaže palma iz lonca, raste, požene listje, cveti, obrodi sad in tega trgajo, ga devajo v usta in s slastjo požirajo.

Rupnik je bil edini od navzočih, ki je ostal bolj prikrito v kotu dvorane, odkoder je snemal z malim fotografičnim aparatom: vzklitje, rast, listje, cvetje in sad palme. Kaj so pokazali razviti fotografični posnetki? Lonec brez palme in čudodelnika, sedečega na stolu s prekrizanimi rokami in motrečega uspavano dvorano... Fotografija ne more lagati. Čarodej je pošteno potegnil z uspavanjem ter usiljenim prepričanjem najvišje častnike, kateri so prisegali na verodostojnost njegovih čudes.

(Dalje prihodnjič)

ki doslej neznani plin, ki se je ob svetilkah vžgal in povzročil precejšnjo zmedo. Ko pa so videli, da ni nobene nevarnosti, da plin čisto krotko in mirno gori samo v debelosti pol metra, so začeli gasiti. Toda plin se je vedno znova vžgal. Da bi se ga dodobra znebili, so ga napeljali po posebnih ceveh iz rudnika na prosto. Komaj pa je cev s plinom zagledala beli dan, se je plin kar sam od sebe zopet vžgal in s svojim lepim plamenom privabil množico radovednežev. Zapiski, ki poročajo o tem nenavadnem dogodku, pravijo, da je ognjeni zubelj na koncu cevi gorrel neprenehoma dve leti in devet mesecev. Tako se je plin razodel ljudem in jim pokazal svojo pomembnost.

in dva hudo ranjena. Tovorni avto, na katerem so se vračali sejmarji s sejma v Koprivnici v Turnišče, je srečal na cestnem ovinku kmečki voz, ki je vozil po napačni strani. Ignac Pergar (njegová mati je lastnica vozila), ki je šofiral avto, je hotel za vsako ceno zavreti v zadnjem trenutku, da bi preprečil trčenje. Avtomobil je pri prenapetih zavori pognalo v obcestni jarek, kjer se je preobrnil. Sejmarica Ana Zver iz Lipe je dobila pri padcu tako hude notranje poškodbe, da so jo prepeljali umirajočo v bolnišnico v Čakovec. Fr. Matjašec in Avguštinu Jagorevec se je razlila vsled udarca ob trda tla kri v možganih in so ju oddali v nezavestnem in brezupnem stanju v bolnišnico. Barbara Skledar si je zlomila ključnico. Drugi potniki so bili lažje poškodovani in so se razšli vsak na svoj dom v domačo oskrbo.

Sobota. Martinišću. Pomanjkanje prostora nas je prisililo, da začnemo s pripravami za zidavo nove kapelice. Ker prostore, kjer je sedaj kapelica, nujno rabimo, da lahko sprejmemo več gojencev in da tudi lahko zbiramo ob nedeljah in praznikih okoliško mladino, da jo odtegnemo cesti in drugim slabim vplivom. V ta namen smo se tudi obrnili na dobra srca preko Mure, in ne zaman. Prav lepo so se odzvali naši prošnji, in na tem mestu se vsem darovalcem prav lepo zahvaljujemo. Ljubi Bog naj vsem tisočero povrne! Če bi kdo hotel poslati kak dar v ta namen, naj kupi na pošti ček in napiše čekovno številko 13.682 in zadaj »za kapelico«. Naši gojenci molijo vsak dan za svoje dobrotnike. Bog plačaj vsem! Vodstvo zavoda,

Tujina je res nevarna. Kakor smo že parkrat pisali, nekateri naši delavci v tujini zelo slabo živijo. Zgodil se je tudi primer, da je prišel mož žene, ki je v Nemčiji, in prosil, da se naj napiše delodajalcu v Nemčijo pismo s prošnjo, naj da ustreliti njegovo ženo, ki je lansko leto prišla po šestih mesecih domov brez pare in tudi letos tako izgleda, ker se ji ne ljubi delati, pač pa uganja druge stvari. Takim ljudem se bo moral na vsak način drugo leto preprečiti odhod v tujino, da dobri delavci ne zgubijo ugleda. — Zelo je mrzlo v Nemčiji; veliko delavcev je že obolelo, ker so vzeli s seboj le letno obleko, ali pa drugačne sploh imeli niso. Molimo za te naše siromake v tujini, da se vrnejo v jeseni zdravi in srečni domov! — Veseli nas, da je v zadnji številki tudi »Murska krajina« pisala o naših delavcih. Piše, da so dobili obvestilo, da se nekateri naši delavci zelo grdo obnašajo in propadajo ter delajo sramoto vsem drugim. Le tako naprej!

Topla proška bo v nedeljo, 1. maja, pri Sv. Sebeščanu, to je veliko goričansko proščenje. Pridite od blizu in daleč!

Sv. Sebeščan. Naš občinski tajnik je odšel na enomesečni tajniški tečaj v Ljubljano. Nadomešča ga župan.

Naši rajni

Turiška vas pri Slovenjem Gradcu. Spremili smo ob ogromni udeležbi našega prijatelja M. Goršeka, p. d. Mikelná, na njegovi zadnji poti. Rajni je bil prijazen in radodaren do vseh ljudi. Koliko je brezposelnih pri njem prenočevalo in koliko jih je nasitil in napojil, to vemo vsi, in koliko je dobrega storil in zlasti še za cerkev in druge koristne ustanove! Tudi pri ustanovitvi požarne brambe je bil rajni mnogo pomagal. Na mrtvaškem odru so ga stražili gasilci in tudi nosili so ga. Načelnik gasilcev se je v ganljivih besedah poslovil od rajnega. Rajni je bil tudi tako srečen, da je bil pred vojno z romarji v Sveti deželi in je tam obiskal brata, ki je

tam redovnik že precej let. Naj mu ljubi Bog obilno poplača, kar je dobrega storil, mi mu bomo pa ohranili trajen spomin!

Št. Ilj v Slov. goricah. Umril je Franc Draž, posestnik v Zmrzleku. Rajni je bil zaveden slovenski mož iz odlične Draž-Nemčeve družine. Že od rane mladosti je bil v vrstah naših narodnih in krščanskih bojevnikov in se je udeležil hudih borb pred svetovno vojno za naš št. Ilj. Večkrat je z veseljem pripovedoval, kako je sodeloval pri agitaciji s Thalerjem, župnikom Keleminom, Zebotom, kaplanom Golobom, kaplanom Roškarjem in drugimi, ki so vodili borbe za slovenski št. Ilj. Marsikaterokrat je odkrito povedal: »Sedaj bi se marsikateri rad trkal po svojih prsih, češ Slovenec sem, ali tedaj, ko smo šentiljski rojaki imeli borbe z nemštvom, tedaj pa teh »patriotov« nikjer ni bilo!« Blagi Nemčev Franc, počivaj v miru v slovenski zemlji, katero si tako ljubil in spoštoval!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Dne 15. aprila je po kratki bolezní zatisnila svoje trudne oči zvesta žena in dobra mati Jožefa Schönvetter, posestnica v Zamarkovi. Njen pogreb, ki se je vršil na velikonočno nedeljo popoldne, je pričal o splošnem spoštovanju, ki ga je rajna uživala. Na njeni zadnji poti jo je spremljala tako velika množica ljudi, da je Lenarčani že dolgo ne pomnijo. Marsikomu se je zaiskrila solza v očesu, ko je videl, kako težka je bila ločitev možu in otrokom. — Draga mamica, uživaj pri Bogu tisto srečo in veselje, ki ga je v tej dolini solz ljudem tako malo usojenega! Možu in otrokom pa naše iskreno sožalje!

Sv. Jurij v S^v. goricah. Po hudem trpljenju je umrl 20. aprila 78 letni Jože Korošec. Večkrat je prejel sv. zakramente. Svoje muke je do zadnjega nadvse vdano in potrpežljivo prenašal. Bil je zaveden naš mož, saj je bil 47 let naročnik »Slov. gospodarja«. Velika množica ga je spremljala na zadnji poti. Domači pevci so mu na domu in ob grobu zapeli žalostinke. Žalujočim naše sožalje — rajnemu pa večni mir in pokoj!

Sv. Andraž v Halozah. Na veliko soboto zjutraj je zatisnila po mučni bolezní svoje trudne oči blaga žena, skrbna gospodinja in dobra mati Ana Merc iz Repiš. Bila je v družbi s svojim možem zelo skrbna gospodinja ter je s svojo delavnostjo, skrbnostjo in varčnostjo bila drugim za zgled. Vzredila je sedem otrok v pravem katoliškem duhu, od katerih je en sin v Ameriki. Kljub slabemu vremenu se je udeležilo njenega pogreba veliko ljudi. Žalujoči rodbini naše sožalje — dobri materi pa večni mir in pokoj!

Slivnica-Orehova vas. Umril je v Orehovi vasi v osemdesetem letu starosti daleč znani, ugledni bivši veleposestnik in gostilničar Lobnik Anton. Pokojni je bil eden najbolj značajnih in odločnih borcev za pravice Slovencev v stari Avstriji, neustrašen in neupogljiv značaj, v kateri rega so se srdito, a brezuspešno zaganjali nemčurski janičarji, uverjeni, da z njim pade vsa slivniška slovenska trdnjava. »Slovenski gospodar« je nad 50 let neprenehoma prihajal v njegovo hišo in še prihaja, kakor cela vrsta drugih, nabožnih in poučnih, listov in časopisov. Mnogo časa in truda je žrtvoval za napredek in dobrobit

bivše občine Orehova vas, kjer je bil dolgo let prvi občinski svetovalec ter kot namestnik pok. državnega poslanca Pišeka vodil občinske posle. Kot prvi načelnik Posojilnice v Slivnici si je s svojim obširnim znanjem pridobil veliko zaslug, da se je povzdignila v razmeroma kratkem času do enega najboljših kmečkih denarnih zavodov. Za Izobraževalno društvo, čigar ustanovni član je bil, so on in njegova družina veliko žrtvovali. Kakor je sam bil dober in značajan Slovenec in kristjan, tako je s svojo blago, pred 20 leti umrlo ženo, vzgojil tudi svojih pet sinov in dve hčerki. Vsi skupaj in vsak zase delajo čast Lobnikovemu imenu in so ponos in čast občine in fare. Oče Lobnik je bil splošno znan kot izreden živinorejec, zlasti je imel veselje s pitanjem volov ter je v tem oziru užival velik sloves pri mariborskih mesarjih. Ob prostem času je mnogo čital in pisal, posebno rad je zlagal pesmi, šaljive in priložnostne. Spomin je imel tako dober, da se je od svoje mladosti vseh važnejših dogodkov natančno spominjal in je bil nekaka živa kronika naše fare. Posebno značilen pa je bil njegov čut za resnico in pravico; vse je lažje pozabil, vsako žalitev in škodo, samo laž in nepoštenost je nadvse mrzil. Na njegovi zadnji poti so ga spremljali bližnji in daljnji, ubogi in bogati, ter molili za pokoj njegovi blagi duši. Na grobu se je spominjal njegovih dobrih del v poslovnem govoru g. duhovni svetnik in župnik Mihalič, domači pevci so pa na domu in ob grobu zapeli žalostinke v slovo. Naj dobri Bog očetu Lobniku vse tisočero poplača, otrokom in vnukom pa vliva tolažbo in upanje na svidenje brez ločitve!

Nova cerkev. Dne 10. aprila je izdihnil med pridigo v cerkvi v kapeli Srca Jezusovega skoro neopaženo svojo blago dušo Andrej Plešnik, zidar iz Polž. Naj počiva v miru!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Med odmevom velikonočne aleluje je stopla smrt v prvo hišo v fari. V župnišću je umrla 66 letna kuharica Marija Bibijanko, ki je v občudovanja vredni skromnosti, tihoti, dobrosrčnosti in skrbnosti 19 let gospodinjila našemu g. župniku. Zadnjega spremstva na pokopališče se je udeležilo osem gg. duh.nikov, dva bogoslovca, Marijina družba in izredno mnogo ljudi. Pevci so pred cerkvijo in ob grobu zapeli dve žalostinki. V slovo blagopokojni je govoril p. Ladislav, ki je bil tolikokrat gost v našem župnišću. Plemeniti rajni večni mir in pokoj!

Središče ob Dravi. V sredo, 20. aprila, popoldne smo pokopali na farnem pokopališču v ormoški bolnišnici umrlega Mateja Kosi, posestnika iz Obreža. Pokojnik je bil vzoren kmet, požrtvovalen delavec na polju gasilstva, večleten občinski odbornik ter zvest podpornik katoliških organizacij. Kako ga je cenilo tukajšnje prebivalstvo, je pokazal pogreb, ki je bil dolg nad pol kilometra. Večna luč naj mu sveti! — Žalujočim naše sožalje!

Razbor pri Zidanem mostu. Na velikonočno ponedeljek smo položili k večnemu počitku mladega, vzornega moža in kmeta iz Lisc Martina Vadnerja. Rajnega bo pogrešala vsa župnija. Dragi Martin, počivaj v miru — žalujočim naše sožalje!

Društvene vesti

Kamnica pri Mariboru. Prosvetno društvo vpripori v nedeljo, 1. maja, ob treh popoldne v cerkveni dvorani za zaključek letošnje sezone »Bele vrtnice«, sliko iz življenja v štirih dejanjih. Prijatelji, na svidenje!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Prosvetno društvo »Zarja« bo priredilo na binkoštni ponedeljek, dne 6. junija, veliko loterijo z okrog 300 dobitki prak-

tične vrednosti. Na to že sedaj opozarjamo vs od blizu in daleč, da si preskrbe srečke.

Kapela pri Radencih. Dekliški krožek Bralnega društva bo ponovil 1. majnika ob štirih popoldne v dvorani gospe Pergerjeve v Sv. Juriju ob Ščavnici krasno in ganljivo petdejansko igro »Lurška pastirica«. Vsi prijazno vabljene, da se te lepe igre v obilnem številu udeležite!

Sv. Jurij ob juž. žel. Letos obhajamo 30 letnico smrti pionirjev slovenske glasbe dr. Benjamina in dr. Gustava Ipavca. Na čast siavnima šentjurskima rojakoma priredi pevski zbor Prosvetnega društva v soboto in v nedeljo, 14. in 15. maja, »koncert Ipavčevih pesmi«. Prijatelje lepe pesmi in prijatelje Ipavcev že sedaj opozarjamo in vabimo na ta koncert.

Sv. Vid pri Planini. Na velikonočni ponedeljek so nam naši igralci pripravili sijajno zabavo v dvorani. Igrali so igra »Pogodba« in jo res častno vprizorili. Posebna hvala gre režiserju, našemu g. župniku. — Ustanovili smo že tudi fantovski odsek in nabavili klub težkim razmeram pet fantovskih krojev. — Potem smo lani popravili,

4. maja
ob 20. uri v dvorani „Union“
v Mariboru
KONCERT

oziroma preslikali našo tolikanj zapuščeno farno cerkev. Danes je res krasna! Letos pa se pripravljamo, da prenovimo tako zapuščeno in vendar tako znano cerkvico sv. Križa.

Dopisi

Pobrežje pri Mariboru. V nedeljo, 1. maja, priredi pobeška šola znamenito mladinsko igro »Poštelski zaklad«, ki izide te dni v Tiskarni sv. Cirila. Kdor ljubi petje in mladinsko rajanje, prelepe pravljice in pripovedke s Pošte na Pohorju, naj pride v nedeljo v Renčeljnovo dvorano, kjer bo »Poštelski zaklad« prvič izvajan! Igra je izvorno domače delo. Spisal jo je hočki rojak učitelj Franjo Čiček, pevske točke pa je uglasbil Vinko Živko.

Selnica ob Dravi. V nedeljo, 1. maja, bo ob 8 zjutraj v šoli ustanovni občni zbor Krajevne kmečke zveze. Zastavnika je naprošen g. profesor vinarske in sadajrske šole Eiselt. Vljudno vabimo vs. gospodarje in gospodinje, da se zborovanja udeležijo polnoštevilno!

Sv. Jurij v Slov. goricah. Mrzlo vreme nam prinaša dan za dnem slano, pa nele po dolinah, tudi v hribih čutimo mraz, ki je posebno usoden bil 22. aprila, ker je prejšnji dan močno snežilo. Pozebli so nam vinogradi, delno tudi po najvišjih legah, kakor tudi orehi in drugo zgodnje sadje. Ubogi vinogradniki in sadjarji! Gotovo je bil mraz tudi po drugih krajih Slovenije, radi česar s strahom gledamo v bodočnost. Davke in drugo kar teži posameznika, vse mora biti plačano, kje se bo jemalo, če nam uime zmanjšujejo dohodke? Doklade smo v naši občini za to leto pod sedanjim občinskim gospodarstvom nekoliko znižali, a kaj to pomaga, ko se druge samoupravne doklade zvišujejo. Ubogi kmet! Mor-da nam sv. Jurij, naš farni patron, ki smo ga prav slovesno obhajali, prinaša toplejše vreme?

Veržej. Tretjo nedeljo majnika obhajajo salezijanci petdesetletnico smrti sv. Janeza Boska, ustanovnika salezijanske družbe, in petindvajsetletnico salezijanskega zavoda v Veržaju. Na predvečer bo procesija z lučkami, nato gledališka predstava Dne 15. maja bo ob desetih govor s slovesno sv. mašo na dvorišču, ob pol treh popoldne pa istotam govor in blagoslov z Najsvetejšim, nato akademija. Isti dan obhaja zavod praznik hišne patrone, Marije, Matere dobrega sveta. Vabljeni v kar največjem številu!

Apače. Po naši kotlini in hribih zadnje čase precej porosto gledamo kresove. Gorijo v najrazličnejše namene. Na večer pred cvetno nedeljo so zakurili v Segovcih in Lutvercih tri kresove mogočnemu sosedu na čast. Trije kmetje Segovčani, ki jim je bilo tisti večer v Apaški kotlini preterno, so naslednjega dne odšli, spremljani od varnostnega spremstva, za dober teden v Lju-



V Jarenini je preminul v starosti 85 let Ignacij Zupanič.

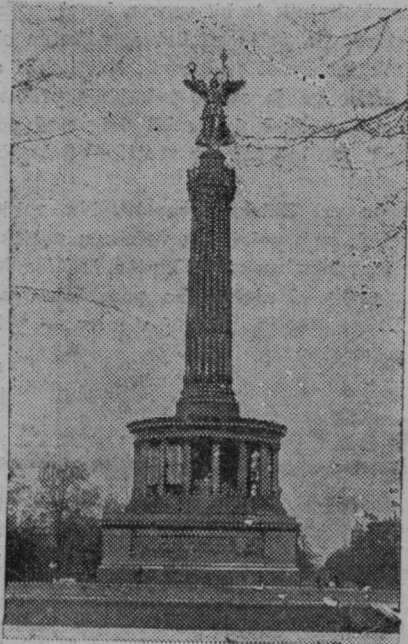
tomer na hrano. Oni trije kresovi pa so stali vsakega teh treh posestnikov šest sto dinarjev. Vsi trije kmetje so izjavili, da se strinjajo s ceno ter so to potrdili na posebni listini. — Na veliko soboto so goreli kresovi v proslavo velikonočnega praznika. V Grabah je bil en kres precej velik. Pogorela je Hötzlova viničarija. Ker so ljudje mislili, da je to samo velik kres, niso šli gasit. — Nekaj dni po veliki noči je v Podgorju gorel kres, na čast mogočnemu možu onstran Mure. Kakor pripovedujejo, tudi ta ni poceni. — V Plitvici se je obesila gospa Flegar. Že več dni je bila vsa zmedena, ker je bil mož v Radgoni onstran Mure v bolnišnici, ona pa ni smela k njemu, ter radi smrti otrokove.

Svetinje. Poročalo se je, da je bilo vlomljeno tudi v cerkev pri Svetinjah. To pa ni resnica, ampak je res, da so prijeti roparji imeli le namen, na veliko soboto cerkev izropati. Gospod dekan nam cerkvene reči čuvajo na varnem in smo farani za velikonočne praznike videli svojo monštranco varno v rokah g. dekana.

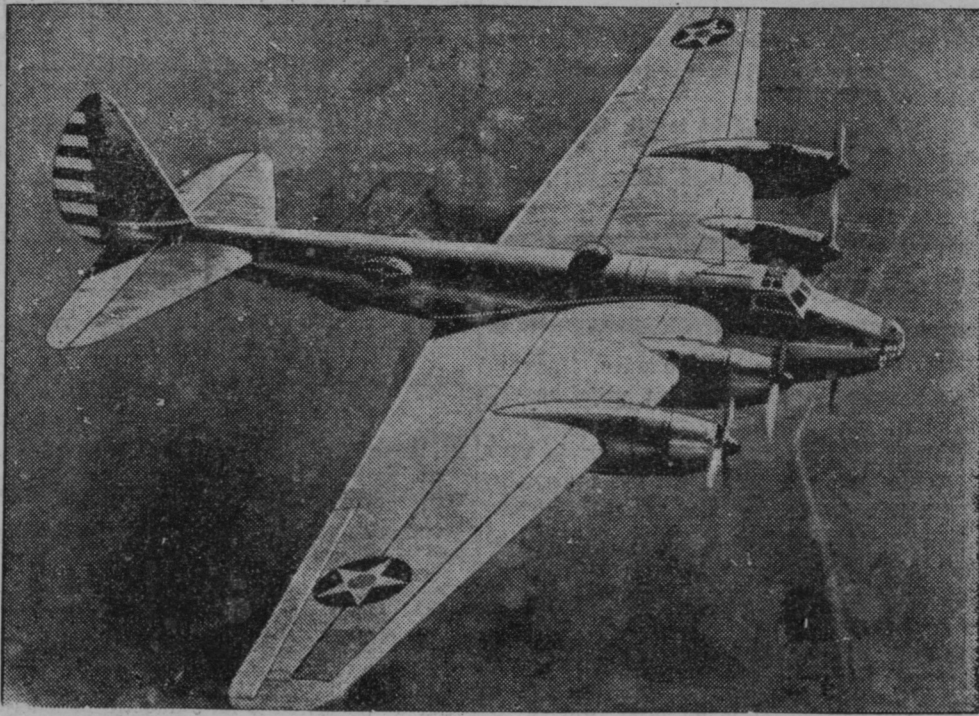
Razkrižje pri Ljutomeru. Krajevna Kmečka zveza bo imela redni občni zbor v nedeljo, dne 1. maja. Ob tej priliki bo pevski zbor zapel himno Kmečke zveze.

Ormož. Krajevna kmečka zveza ima redni letni občni zbor v nedeljo, 1. maja, po rani sv. maši, v kletarski dvorani. Vse člane vabimo, da po svoji dolžnosti, ki jo imajo do lastne stanovske organizacije, pridejo polnoštevilno na občni zbor. Vabimo pa tudi vse kmečke ljudi, može, žene in mladino, da se udeležijo občnega zbora. Na občnem zboru bo obširno poročal in govoril zastopnik glavnega odbora KZ o dosedanjem delu, o nalogah in delu, ki si ga je stavila KZ v svoj program, o bolniškem in starostnem zavarovanju vsega kmečkega ljudstva, ki ga bo izvedla naša organizacija, itd., o vprašanjih, ki so bistvene važnosti za socialno ureditev kmečkega vprašanja in za katerega rešitev je potrebno skupno, enotno delo vseh. Pridite vsi, ki delate in čutite z nami, vsi, ki se niste izneverili kmečkemu mišljenju in kmečki skupnosti, da s tem pokažemo pripravljenost, žrtvovati vsak svoj delež za našo skupno stvar, da sami sebi pokažemo, da smo odločni in vztrajni, da ne klonemo in se kot en mož borimo za svoje pravice.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Dne 8. maja se vrši na pobudo odbora Kmečke hranilnice in posojilnice veliko združno predavanje, na katerem bo govoril združni voditelj g. Gabrovšek, glavni



Zmagoslavni steber v Berlinu bode prestavili s Kraljevega trga v živalski vrt.



V tovarni Dayton v Ohio v Združenih državah Severne Amerike so zgradili največje bojno letalo.

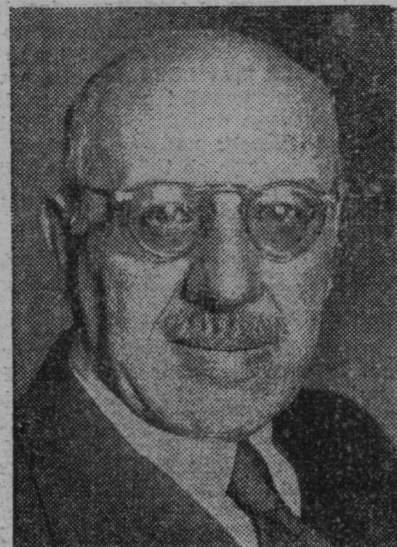


H. Morgenthau ml., novi finančni minister Združenih držav Severne Amerike.

ravnatelj Zadrúžne zveze v Ljubljani. Predavanje bo takoj po rani sv. maši ob sedmih v Prosvetnem domu. Ta dan ste vljudno vabljeni vsi, stari in mladi. Dvorana mora biti tokrat nabito polna!

Mala Nedelja. Pohvaliti moramo naše fantje, ki so se na veliko soboto tako junaško odrezali. Prvič so nastopili pri procesiji v velikem številu. Slišati je bilo, da je nekdo rekel, češ, »koraka vsi ne držijo«. To kajpada ni res, resnica pa je, da naši fantje ne preplešejo po cele noči, kakor gotove vrste mladina. Fantje, prvič ste se pokazali junaško, sedaj pogumno naprej! — Če pogledamo našo potrto JNS, vidimo, da se je kolo njihove sreče ustavilo, da so vrženi v jarek, kjer grgrajo kalno vodo. Kričijo na vse grlo: Ko smo v občini gospodarili mi, so lopate pele na cesti, občinsko hišo smo kupili (pa ne plačali). Zdaj pa ni več tako; kam je vse to šlo! — V naši »purgii« včasih vozniki vzdihujejo: Kakšno blato imamo! Drugi jim odgovarjajo: Takšne imamo na občini, ki tega nič ne popravljajo! Toda nikdo se ne spomni, da so te ceste drugi gospodje 20 let v rokah imeli in jih niso popravili. Sedanja občinska uprava pa bi to morala storiti v enem letu! Naša občinska uprava je torej to blato »herbala« ter ga je letos že precej odpravila. Popravljen je namreč cesta Mala Nedelja-Kuršinci, torej bo sedaj tega »herbanega« blata že manj! Pripravljamo se za zidavo nove župnijske dvorane, ki mora na vsak način biti letos pod streho. Malonedeljčani, na delo za novo dvorano! — Pozna zima nam ne bo prinesla nič dobrega. Vinogradi in sadno drevje je že močno prizadeto. Bog ne daj za naprej kaj hujšega!

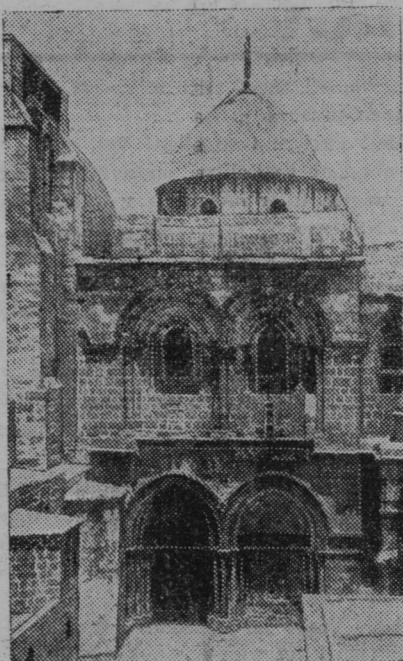
Mala Nedelja. Ne pečali bi se z zadnjim shodom in občnim zborom naših JNSarjev, ko bi se



Avenol, glavni tajnik Zveze narodov.

v »Domovini« toliko ne bahali, kako je bilo ime nitno. Nam pa je znano, da je bilo zelo klavarno, nobenega ploskanja, nobenega navdušenja. Kako bi tudi bilo, ko pa se je pred prešteto 56 poslušalci samo prazna slama mlatila. Pričakovali smo, da se bo povedalo, kaj je z obljubljenim cesto preko Cezanjevec, kdaj dobimo telefon in električno ter avto-zvezo k Mali Nedelji, kdaj bo vlada padla itd. Namesto vsega tega pa samo Cencek, Stankec, pa župnik in zopet župnik. Nismo vedeli, da se okoli teh treh suče vsa velika politika JNS. Takšni mahljaji pa ne vlečejo več, ker surovost ni politično delo. Ko pa pridejo bodoče volitve, se bo zapelo: »Vigred se ne vrne«, in naša politična »veličina« bo končoveljavno položena v davno zaslužen političen grob.

Velika Nedelja. Dobro znani dopisnik »Domovine« si je zadnji čas nadel nalogo, da se nekoliko pobriga za občinsko gospodarstvo. Na prvi dopis nismo odgovorili, ker smo bili mnenja, da se širša javnost sploh za tako čvekanje ne briga, a mi domači občani pa najbolj vemo, koliko je bilo resnic v dotičnem dopisu. Ne vemo, ali je dopisnik tako slabo poučen, ali pa je sploh zmogel take laži, kar pa o njem sicer ne bi mislili, ko trdi o občinskem proračunu, da je zvišan na 105%, ko pa smo vendar imeli priliko celih 14 dni, ko je bil proračun razgrnjen, ugotoviti, da znaša letošnji proračun samo 70% in, kakor nam je tudi znano, je isti od banovine že potrjen. V



Cerkev božjega groba v Jeruzalemu je bila toliko poškodovana od potresa, da so jo radi nevarnosti porušili.



Zmagoviti tank Francoske armade po predoru nacionalistov do morja.



Slinavka in parkljevka je na Angleškem močno razširjena. Na sliki vidimo policista, ki pozivlja mesarja, da si razkuži obušalo.

drugem dopisu v »Domovini« z dne 14. aprila ravno isti dopisnik vprašuje, kaj je z elektrifikacijo naše občine, ko pa je akcija za elektrifikacijo ravno v dopisnikovi vasi naletela na najhujši odpor. Električna bo res v doglednem času zasvetila pri nas, želimo pa, da bi zasvetila tudi v glavi dopisnika »Domovine«, da bi spoznal, da je občinski odbor najmanj kriv. Dopisnik govori tudi o kmečkih žuljih, s katerimi so se zgradile nove stopnice proti cerkvi. Za vsak žulj, katerega nam pokaže dopisnik, toda le na svojih rokah, ne na jeziku, mu zagotovimo lepo nagrado!

Sv. Andraž v Haložah. Minulih 14 dni smo imeli parkrat hud mraz, kateri je povzročil mnogo škode po naših lepih vinogradih, kakor tudi na vsem drugem drevju, katero je bilo v najlepšem cvetju. Na velikonočni ponedeljek je zapadel nad 10 cm visok sneg in uničil tisto, kar je od prejšnjega mraza preostalo. Ubogi Haložani gledajo z žalostnim in potrjim srcem v leto, katero se začneja z nesrečo.

Buč. Na velikonočni ponedeljek sta se poročila v prijazni cerkvi sv. Filipa v Selah pri Olimju Miloš Sinkovič in Fanika Reberšak iz Buč. Bila sta vneta člana Prosvetnega društva. Nevesta članica Marijine družbe, ženin Apostolstva mož. Oba dolgoletna zvesta cerkvena pevca.



Rdeči španski begunec poljubi francoski obmejni kamen iz hvalečnosti, ker mu je uspel pobeg.

Le redko je cerkva sv. Filipa deležna tako lepega in toplega slavja. Njuni tovariši in tovarišice so prihiteli, dasi v slabem vremenu, v lepem številu iz domače fare, da za njuno srečo skupno poprosijo Boga ter jima zapoje v čast božjo. Novoporočencema želimo na njunem življenjskem potu obilo sreče in božjega blagoslova!

Sv. Jurij ob juž. žel. Kakor za božič, so bili tudi za velikonočne praznike na občini obdarovani naši reveži. Posebna zahvala za to delo gre gospej Viljemini Smola, ki s požrtvovalnostjo zbira darove; tokrat je nabrala v denarju in blagu v vrednosti 1500 din. Občinski odbor Rdečega križa je v ta namen daroval čisti dobiček od igre »Cvrček«. Naj bi ta akcija našla mnogo posnemovalcev!

Nova cerkev. Ustanovila se je vodovodna zadruga, ki namerava napeljati zdravo vodo od Poznjakovega studenca za vso vas. Pozeba nam je napravila že veliko škodo v vinogradih in sadovnjakih. Gospodarji so v skrbah radi pomanjkanja krme. — Dela pri regulaciji Hudičje so po zaslugi banske uprave in delovnega odbora že lepo napredovala. Kmalu bo tekla od Samčevega mlina do mostu voda skoraj naravnost in bo za vselej odrezana velika vijugasta klobasa, kjer je poprej voda delala vedno največ poplav in škode. — Samo par vaščanov ima še kak slab časopis. Menda so tako ponižni, da mislijo, da boljših niso vredni. Ptič se spozna po petju, vrednost človeka

po naročenem časopisu. Če bi slabih časopisov ne bilo, bi jih taki ljudje sami ustanovili. Tako ne delajo ne svojemu prepričanju in ne listom časti! Dobri kristjani imajo krščanske časopise! »Boljši« ljudje, ki imajo slabe časopise, so vsi po vrsti slabi kristjani, ki le tuhtam pokukajo radi lepšega tudi malo v cerkev.

Loka pri Zidanem mostu. Prelepa loška si dolina, še lepša je pa loška vas — tako je nekdanj pel njen rojak »pesnik« Kocijan o svoji rojstni vasi, ki je znana širši javnosti kvečjemu po »Umetniški propagandi«, ki pa v resnici nima svojega sedeža v Loki. Koliko bolj bo veljal omenjeni slavospev lepoti loške vasi danes, ko jo gledamo v popolnoma moderni obleki. Pred enim letom in pol je dobila naša vas elektriko, sedaj pa v kratkem času pričakujemo dograditev vodovoda. Ta Loka tako napreduje, je predvsem zasluga sedanjega agilnega občinskega odbora z županom Korenom in prvim odbornikom Tavčarjem na čelu. Jasnospoznavamo: krmilo občine vodijo možje dejanj, ne pa možje obilnih besed in obljub kot nekdanj. — Tudi v prosvetnem oziru je opaziti nekoliko več gibanja. Dne 22. maja bo pri nas prosvetni tabor. Opozarjamo vsa bližnja prosvetna društva in vse odseke na ta tabor in jih vabimo, da prihite v lepo loško dolino in v še lepšo ter modro loško vas. Podroben spored tabora bomo pravočasno javili.

liki, da bo isto v dekaniji Jarenina: v soboto, 30. aprila, pri Sv. Jakobu v Slov. goricah; v nedeljo, 1. maja, v Jarenini; v četrtek, 19. maja, v št. Iju v Slov. goricah; v torek, 31. maja, pri Sp. Sv. Kungoti; v sredo, 1. junija, pri Sv. Juriju ob Pesnici; v četrtek, 2. junija, v Svečini. — **V dekaniji Videm:** v nedeljo, 8. maja, v Brežicah; v ponedeljek, 9. maja, na Vidmu. — Drugo ostane, kakor je bilo v prvotnem sporu določeno.

Obsojena morilca. Mariborski kazenski senat je obravnaval 25. aprila dvojni umor pri Sv. Bolfenku nad Mariborom, katerega sta zagrešila 19. februarja 20 letni brezposelni trgovski pomočnik I. Bevardi iz Sp. Radvanja, in delavec I. Šajtegel. Smrtni žrtvi tolovajskega napada sta postala 27 letni stavbeni tehnik Stanko Dolničar iz št. Vida nad Ljubljano, ki je vodil gradbena dela pri mariborski tovarni Doctor in drug, in 22 letna magistratna uradnica Milka Gorup iz Maribora. Morilca sta bila radi mladostnosti obsojena vsak na dvajset let robije.

Dve hudi poškedbi v livarni. V livarni Peng v Mariboru je nadzoroval 25. aprila stiskanje tekoče medenine inženjer Ortner. Pri stroju samem je bil zaposlen delavec Ivan Sinkovič. Tekoča kovina je nenadoma izbruhnila iz stroja in je brizgnila imenovanima v obraz in v oči. Hudo ponesrečena so prepeljali v bolnišnico.

Prijeta vlomilska družba. Orožniki so razkrinkali in zaprli v Studencih pri Mariboru vlomilsko družbo, ki je zagrešila v mariborski okolici 24 tatvin in vlomov.

Smrtna nesreča v Hudičevem grabnu. V Hudičevem grabnu pri Celju je smrtno ponesrečil zadnje nedeljo 26 letni trgovski pomočnik in planinec Jožef Ferk.

Družinska žaloigra. V Tomačevem pri Ljubljani je 56 letni posestnik in zidarski delavec Franc Končan s sekuro smrtnonevarno pobil svojo ženo Ivano, tobačno delavko, in nato je skušal samega sebe obesiti. Ko so Končanu preperečili samomor in so s smrtjo borečo se ženo prepeljali v bolnišnico, je zločinec izjavil, da ni bil pri pameti v trenutku krvavega dejanja. Pred časom je že bil na umobolniškem oddelku.

Vinarska podružnica v Mariboru bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo, 1. maja, ob desetih dopoldne na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Po občnem zboru bo tudi kratko predavanje o zatiranju boleznih in škodljivcev vinske trte.

Dopisi

Sladka gora pri Šmarju. Visok obisk smo imeli letos na veliko soboto, ko se je pripeljal notranji minister g. dr. Anton Korošec na Sladko goro. Po daljši dobi je zopet obiskal svoje prvo dušnopastirsko mesto, kjer je bil od avgusta 1896 do februarja 1897. G. minister je najprej pomolil pred božjim grobom, nato si je ogledal znamenito cerkev, kaplanijo in obujal spomine, kako je bilo tu pred 41 leti. Ljudstvo se je ravno razšlo po prvi velikonočni daritvi, vseeno pa se je novica o tem obisku prav hitro raznesla povsod in marsikdo se je še spomnil tega in onega dogodka iz časa njegovega dušnopastirskega delovanja na Sladki gori. Veselje nad tem obiskom je bilo splošno. G. minister je ob tej priliki z velikodušnim darom pripomogel tukajšnjemu Prosvetnemu društvu nabaviti skioptikon.

Sladka gora. Za veliko noč se je vrnil iz Rusije po 23 letih Debenak Jožef s Požanske vasi pri Sladki gori. Leta 1915 je bil ujet blizu Pšemsla.

Smrtno pri Slovenjem Gradcu. Naša gasilska četa je letos pokrenila akcijo za nabavo motorne brizgalne. Članstvo je pridno na delu. Po vaji zadnje nedelje je bil še sestanek, ki ga je vodil tov. Krpač. Pri tej priliki je bila naša četa deležna posebnega počaščenja. Vrhovna topniška inšpekcija je za vojaške vrline in zasluge odlikovala s kolajno in diplomo našega novega tovariša Karla Gril. Odlikovanju mu je pripel na prsa naš novi župan in naš dolgoletni tovariš Martin Kresnik. Ponosni smo, da imamo v svoji sredini tako vrle fantje in moše!

Peter Rešetar rešetari

Slabo obražtan »Slov. gospodar« — tako je napisal v svoji 91. številki »Večernik«. Neki prijatelj tega mojega neprijatelja pa je hotel to trditve tudi dokazati in je šel v torek zvečer pred pošto, ko so vozili tja »Slov. gospodarja«. Čakal je, da bodo sedaj s parizarjem pripeljali tudi »Večernika«, ki je tako obražtan. No, pa ga je eden prinesel v taški. Zdaj pa menda tudi trditve »Večernika« ne bodo več obražtane.

Obražtan Peter Rešetar. Po enkrat na teden se oglasim, pa me JNS časopisje skozi ves teden od vseh strani obdeluje. Vprašam »Večernika«, če se smem jaz pobahati, da sem obražtan?

Pri velikonočni procesiji. Kako so gotovi krogi pri velikonočni procesiji navzoči! »Jutro« piše, da se je morala procesija vršiti kar v cerkvi. Dejansko pa je bila zunaj cerkve. Njega pač ni bilo poleg. Nekateri pobalini iz socialističnih vrst pa so si drznili celo javno smešiti procesijo. Sedaj so ti dečki kaznovani. Nekaznovani pa so ostali oni, ki so jih naučili, in to so ljudje, ki so plačani iz javnega denarja. Dobrota je sirota, tega se bo morala zavedati tudi državna oblast in bo morala popustiti na dobroti, ki jo izkazuje takim prekučuhom.

Pivopivci. Kdo bi si mislil! »Kmetški list« ima debelo natisnato, da naj vendar pijemo Bok-pivo! Bodite pivopivci! — To je za naprej program »Kmetškega lista«. Ali je Pucelj postal tudi pivovarnar? Pa še to, da bi pili Bok! Bok imenu-

jemo slovenski kozel, zato bi moral list priporočati Kozel-pivo!

Jubilej! Peti maj se bliža! Vsi, ki ste ta dan šli »svobodno« na volitve, spomnite se tega dneva in uživite se zopet nazaj v tiste »svobodne« čase! JNS časopisi bodo izšli v slavnostnih številkah.

Je še prostora. Anglija je naročila v Ameriki tisoč letal. Francija je naročila dva tisoč letal. Nemčija ima gotovih osem tisoč letal. Rusija ima deset tisoč letal. — Le naprej, gospodje, v zraku je še dovolj prostora, samo to še napravite, če se hoste v zraku pobijali, da hoste gor! ostali, ne pa na nas mirne zemljane doli padali!

V zrak! Mnogim je bila uganka, zakaj je šlo Društvo narodov v zrak. Povsem je razumljivo, če kdo ve, da bo prihodnja vojna v zraku in da bo tamkaj treba napraviti odbor za nevmešavanje!

Španske vojne bo konec. Franko je prišel do morja. Vojne bo kmalu konec. Ker pa hočejo vročekrvni komunisti vedno imeti nekje žerjavico pripravljeno, da bi jo o primernem času lahko razpihali v svetovni požar, se bo gotovo začela vojna nekje drugod. Ali pa jim bo sapa pošla in jo bodo raje odkurili iz Evrope?

Ne vtikaj v Kitaj! Japonci so prišli do spoznanja, da so predaleč nesli mir v Kitajsko, kakor sami imenujejo svojo vojno. Kaj, če jih bodo sedaj Kitajci naučili kitajsko: Ne vtikaj v Kitaj!

Poslednje vesti

Novice iz drugih držav

Hitlerjeva pot v Rim. Hitler bo odpotoval iz Nemčije v Rim dne 3. maja. Spremljalo ga bo v 12 jeklenih vagonih več ministrov in štab višjih nemških častnikov.

Smrt bivšega predsednika čehoslovaške vlade. V Pragi je umrl František Udržal, bivši predsednik čehoslovaške vlade. Rajni je bil rojen leta 1866 in si je stekel velike zasluge za modro vodstvo državnega gospodarstva v dobi najhujše gospodarske krize.

Novi poveljnik japonskih armad na Kitajskem. Radi skrajno nevarnega položaja, v katerega so zašle japonske armade na Kitajskem, je bil odstavljen dosežanji vrhovni poveljnik japonskih vojnih sil na kitajskih bojiščih general Terauči. Za njegovega naslednika je bil imenovan general Mošioku.

Domače novice

Sprememba sporeda birmovanja v lavantinski škofiji. Zaradi škofovskih konferenc v Zagrebu se že napovedani red birmovanja spremeni v to-

Kmečka trgovina

Zaupanje v denarne zavode — dober znak za našo trgovino

S pomladjo je prišlo novo življenje v naše kmečke denarne zavode — v naše posojilnice. Pomoč banske uprave in krediti, ki so jih dobile zavode na pomoč kmečkih posojil, so omogočili, da zamorejo posojilnice v vedno večji meri zadovoljevati zahtevam vlagateljev. Posojilnice Zadrugne zveze so že do sedaj izplačale vlagateljem 43 milijonov dinarjev starih vlog. Gotovo bo ta pritok denarja vplival tudi na razvoj kmečke trgovine. Koliko imamo na deželi trgovcev z živino in poljskimi pridelki, ki niso mogli zaradi pomanjkanja denarja poslovati. Koliko pa je bilo tudi posestnikov, ki so imeli v posojilnicah lepe vsote, doma pa niti božjaka, pa so morali takrat, ko je pritisnila potreba — bodisi da je bilo treba plačati davke, ali je prišla bolezen v hišo, ali ob drugih prilikah — prodajati živino, sadje, vino in druge pridelke po vsaki ceni, samo da so prišli do denarja. Sedaj pa bo tak posestnik svojo živino čuval, dokler ne bo ugodna cena, ko bo pa rabil denar, pa bo stopil v posojilnico. Tako vidimo, da je povrnitev zaupanja v naše domače denarne zavode ogromnega pomena za vse naše gospodarstvo, tudi za našo kmečko trgovino.

Živina

Na zadnjih sejmih so bile dosežene sledeče cene:

Maribor: debeli voli 4.25—5.25 din, poldebili 3.75—4.25, plemenski 4.50—5.75, biki za klanje 3.50—4.50, klavne krave debele 4—4.80, plemenske 4—5, klobararice 2.50—3.10, molzne 4—5, breje 3.50—4, mlada živina 4.25—5.25, teleta 5 do 7 din.

Ljubljana: voli 3.75—5.5, krave 2.25—5.25, teleta 7—8 din.

Kranj: voli 6.25,) in 5 din, telice 6.25, 6 in 5.25 din, krave 5, 4.50 in 4 din, teleta 7—8 in 6.50 din.

Lendava: biki 5—6 din, telice 4.50—5 din, krave 2—3.75 din.

Kamnik: voli 4—5.75, krave 3—4.50, junci in telice 4—5 din, teleta 5—6 din.

Lemberg: voli 4—4.75 in 3—3.50 din, telice 4 do 4.50 in 3—3.50 din, krave 3.50—4, 3—3.50 in 2—2.50 din, teleta 5—6, 4—5 din.

Zagorje ob Savi: voli 4.50—5 din, krave za pleme 5 din, za meso 3 din, klavne telice 5 din, teleta 6 din.

Turnišče pri Lendavi: biki 4.50—5.25 din, telice 4.50—5.75 din, krave 2—3 din, klobararice 1.50—2.50 din, teleta 5—6 din.

Trgovina je bila na zadnjih sejmih slaba, kljub temu, da je bil dogon zelo velik. Prodalo se je jedva 20—30 odstotkov prignane živine.

Svinje in ovce

Na mariborskem svinskem sejmu so se prodajali mladi prašiči 5—6 tednov stari po 75—100 din, 7—9 tednov po 110—130 din, 3—4 mesece po 150—210 din, 5—7 mesecev po 300—390 din, 8—10 mesecev po 420—490 din, eno leto stari po 710—820 din; 1 kg žive teže 6.50—7.75, 1 kg mrtve teže 8.50—11.25 din. — Na ptujskem sejmu so bili pršutarji 7—7.50 din, debele svinje 7.75—8 din, plemenske svinje 6—7 din; mladi prasci 80—120 din komad. — V Ljubljani se prodajajo mladi pujski po 120—200 din komad, v Kranju pršutarji 8—9.50, špeharji po 10 din, mladi pujski 7—9 tednov stari, po 150—200 din. — V Kamniku so breje svinje po 800—1300 din komad, mladi pujski 10 tednov stari po 250 do 380 din, v Zagorju 8 tednov stari pujski po 120 do 150 din, v Prekmurju pa so pršutarji po 6 do 7 din.

Ovce se prodajajo po 3—3.25 din za 1 kg žive teže, jagnjčiči so po 35—55 din komad, kozličiči pa po 30—45 din komad.

Volna, sirove kože, med

Neoprana ovčja volna je po 22—26 din, oprana po 32—36 din za 1 kg. — Sirove goveje kože se prodajajo po 11—15 din, telečje kože po 12 do 16 din, svinjske kože po 8—11 din za 1 kg. — Čisti med se prodaja po 20—24 din 1 kg.

Živinska krma

Seno se prodaja sedaj po 50—75 din za 100 kg, slama po 25—50 din. Razlika v ceni je v posameznih krajih znatna, kakor je pač krajevna potreba po živinski krmi večja ali manjša. Za izvoz se krma ne kupuje.

Denar

Banke plačujejo za tuje valute (bankovce): 1 ameriški dolar 47 din, 1 kanadski dolar 46.50 din, 1 švicarski frank 10.90 din, 1 francoski frank 1.45 din, 1 češka krona 1.50 din, 1 italijanska lira 2.15 din, 1 angleški funt 235 din.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Znižanje davka, ker je gozd posekan. T. Rebernišek. Kupili ste tri orale golo posekanega gozda, ki je bil prej v prvem bonitetnem razredu. Davčna uprava zahteva od Vas kar naprej plačilo istega davka, kakor ga je zahtevala pred posekanjem. Vprašate, kako bi dosegli znižanje davka, zlasti, ker bo del kupljene parcele ostal mlad gozd, del pa boste pustili za pašnik ali krčenje. — Od gozdnih parcel se plačuje najnižji davek, ker je katastralni čisti donos najmanjši. Ako boste prijavili spremembo gozdne parcele v pašnik, boste morali plačati višji davek, in sicer približno dvojni. Radi okolnosti, da je gozd sedaj posekan, ne boste mogli doseči znižanja davka, ker se je že pri svoječasnem določitvi čistega donosa upoštevalo, da je gozd enkrat mlad, drugi pa starejši, odnosno da se po gotovi dobi poseka in nanovo nasadi.

Izterjava posojila 400 din ter obresti. A. L. Rebernišek. Leta 1930 ste posodili 400 din bratranecu za tri do štiri mesece brezobrestno. Vsa leta ga terjate na povračilo posojila, a brezuspešno. Vprašate, ali priteče bratranecu zaščita, zlasti, ker ima večje posestvo nego Vi, zaščita zanj ne velja. Ob sporu mora o stvari odločiti pristojno sodišče. Obresti smete terjati od tistega dne naprej, ko bi moral po dogovoru bratranec posojilo vrniti, in sicer Vam pritečejo zakonite,

t. j. 5% obresti. Posamezne obrestne terjatve sicer zastarajo v treh letih, vendar se zastaranje prekine, ako dolжник objubi plačati jih. Ako bo dosegel bratranec zaščito, se bo obrestna terjatev zmanjšala, in sicer Vam bi v tem primeru pritokale od 24. novembra 1933 do 26. septembra 1936 le 1% obresti, od 26. septembra 1936 naprej pa 3%.

Izsiljena izročitev posestva — prikrajšanje sester. M. T. K. Vaš brat je »s silo prisilil« mater, da mu je izročila posestvo, vredno 120.000 do 150.000 din, za 43.000 din, pri čemur je trem hčerkam (sestram) določila le po 12.000 din. Hčerke bi posestvo prevzele za 88.000 din. — Fizične sile brat najbrž ni uporabil. Morda je materi grozil s kakim zlom. V primeru, ako bi bil brat izsilil izročitev posestva z utemeljenim strahom, bi mati pogodbo lahko izpodbijala. Ali je bil strah utemeljen, se mora presojati po velikosti in verjetnosti nevarnosti ter po telesni in duševni kakovosti ogrožene osebe. — Pogodbo bi mati lahko izpodbijala tudi, ako dokaže, da se je nahajala v zmoti o pravi vrednosti posestva, tako da ga je bistveno podcenjevala. — Okolnost, da bi sestre prevzele posestvo za 88.000 din, sama zase še ne zadošča za razveljavljenje z bratom sklenjene izročilne pogodbe. — Ako bi prišlo do sodne cenitve, so sorodniki lahko navzoči. Cenilca sme stranka odkloniti, ako je podan sum prizadetosti, odnosno pristranosti. Sodišče bo najbrž samo tako uvidevno, da ne bo pritegnilo cenilca, ki je sorodnik ene izmed strank. — Ako po gorenjem ni podan razlog za izpodbijanje izročilne pogodbe (uveljaviti bi se ga moralo s tožbo v treh letih po sklenitvi), tedaj preostane prizadetim sestram le to, da predlagajo sodno cenitev izročene posestva, da si s tem zavaru-

jejo dokaz, da so bile prikrajšane v svojem nujnem dednem deležu. Dopolnitev nujnega deleža bodo pa mogle uveljavljati zoper brata-prevzemnika šele po smrti matere-izročiteljice. Kako se izračuna nujni delež, smo že večkrat obrazložili. Od vrednosti posestva bo odšteti vrednost prevžitka; le od čistega ostanka se izračuna dedne deleže.

Solastnik posestva noče pristati na delitev. J. C. v B. Na dražbi ste kupili polovico posestva; lastnica druge polovice noče pristati na delitev v naravi, niti prodati svoje polovice. — Ako se izvensodno ne morete sporazumeti s solastnico (pri tem se lahko dogovorita, naj odloči žreb ali razsodnik), boste morali zoper solastnico naperiti delitveno tožbo. Ako delitev v naravi ni mogoča, ali vsaj ne brez znatnega zmanjšanja vrednosti, zahtevajte tako zvano civilno delitev. Po pravomočnosti zadevne sodbe se bo posestvo (obe polovici!) prodalo na sodni dražbi, izkupiček pa razdelil. Razdružitvi se mora solastnica upirati le z ugovorom, da je sedaj neugoden čas za prodajo potom sodnih dražb.

Prehod zaščite od prodajalca na kupca? Isti. Vprašate, ali bi Vam bilo mogoče doseči tiste ugodnosti kmetске zaščite, katere je užival lastnik posestva, ki ste ga kupili na javni dražbi. — Čeprav se bavite le s kmetijstvom, Vam žal ne pritečejo nikake ugodnosti, v kolikor gre za plačilo najvišjega ponudka ter vknjiženih dolgov.

Podiranje drevov na sosedov svet. J. Čeh. Sosed nima pravice, da drevesa v svojem gozdu tako podira, da padajo na Vaše zemljišče ter pri tem še škodo delajo, zlasti še, ko bi lahko padala na njegovem. Enako ne sme pustiti ležati borov in vejevja na Vašem svetu. Ako na Vaš opomin ne reagira, ga dajte povabiti k sodišču, da sodnik poskusi z lepega zadevo urediti. Zadnje bi pač bila tožba na odstranitev borov in vejevja ter plačilo primerne odškodnine.

Rentnina. N. Plohl. Na posestvu je vknjižena zastavna pravica za terjatev nedoletnih otrok. Obresti zadevne glavnice ste nalagali v denarni zavod. Davčna uprava Vam predpisuje rentnino. Vprašujete, ali morate plačati rentnino od terjatve ali od obresti v denarnem zavodu. — Davku na rente je zavezan vsak dohodek iz imovinskih predmetov in imovinskih pravic, ki ni zavezan nobenemu drugemu davku na dohodek ali davku na dobiček ter se ne smatra za dohodek iz službenega razmerja in tudi ni oproščen plačevanja navedenega davka. Radi tega je treba rentnino plačevati od obresti od hranilnih vlog v kakršnikoli obliki, pa tudi od obresti od vseh drugih posojil in terjatev s kakršnikoli nazivom ali v kakršnikoli obliki. Davek se pobira od samega davčnega zavezanca, odnosno od dolžnika, ko se izplačujejo obresti.

Obvezna prijava dvokolesa neglede na uporabo. I. Bratanič. Kupili ste letos dvokoleso, ki je bilo doslej neuporabno in ga je prejšnji lastnik že leta 1933 pri občini odjavil. Vzlic temu zahteva okrajno glavarstvo, da plačate takse za vsa leta nazaj, češ, da sicer dvokolesa ne bo registriralo. — Zakon res določa, da je treba vsako leto v januarju prijaviti vsako vozilo, neglede na to, ali se uporablja in ali je sploh uporabno ali ne; plačati je tudi prijavno takso. Ako je dvokoleso res neuporabno, ali pa se ne uporablja, tedaj se mora to posebej javiti registrski oblasti; le ako se je to oblasti javilo, potem odpade potreba, dvokoleso še nadalje prijavljati vsako leto, in sicer dotlej, dokler se ga zopet ne stavi v promet. Sedaj stane prijava in odjava le 5 din, ako se jo zakasni, pa 2.50 din več. — Ako je bilo Vaše koleso res leta 1933 odjavljeno (pa čeprav le na občini, ki je najbrž opustila odjavo poslati okrajnemu glavarstvu), tedaj niste dolžni za leta 1934 do 1937 plačati nikakih taks, še manj kazni. Ako bi se vzlic temu od Vas terjalo plačilo teh taks, se lahko pritožite na bansko upravo v Ljubljani. Pritožbo je taksirati s 30 din; ako ji bo ugodno, morete zaposliti za vrnitev plačane pritožbene takse. — Okrajno glavarstvo je res upravičeno terjati plačilo eventualnih zaostalih taks od sedanjega lastnika dvokolesa, čeprav jih je ostal dolžan prejšnji. Seve ima sedanji lastnik pravico zahtevati od prejšnjega, da mu vrne zadevne izdatke.

Posojil ne posredujemo. Jožef Gregorič. Na Vašo prošnjo, naj Vam oskrbimo posojilo proti največ 6% obrestim, Vam sporočamo, da se s takimi posredovanji žal ne moremo pečati. Ako imate res neobremenjeno zemljišče in ste pripravljeno posojilo vrniti v dveh letih, Vam ne bo težko dobiti posojilo pri kakem mariborskem denarnem zavodu, le obresti boste morali plačati nekaj višje nego 6%.

Posekanje vej, segajočih iz sosednega gozda v njivo. Matija S. V kolikor ste posekali in si prilastili veje, ki so segale iz sosednega gozda v Vašo njivo, Vam sosed ničesar ne more, čeprav ga niste vprašali za dovoljenje. Ne sme se pa posekati vrha ali tistega dela debla dreves, ki visi preko meje. V takem primeru (ako visi del debla preko meje), morate z negatorijsko tožbo tožiti lastnika sosednega zemljišča, da odstrani drevo, v kolikor sega v Vaš zračni prostor. Ako ste posekali kak vrh, prosite sosedu, naj Vam oprostí Vaše neznanje zakonov in tožbo opusti.

Terjatev zoper zaščitenega dolžnika, namenjena za dedščino. Zaščita ostane. S. V. K. D. Leta 1931. ste si izposodili od posestnika 6000 din. Posestnik je umrl in svojo terjatev zoper Vas določil svojim otrokom za dedščino. Vdova je sicer napravila z Vami pred občino obračun, noče Vam pa priznati zaščito, češ, da gre za dedščino. — Vdova nima prav. Vi dolgujete iz naslova posojila in je za vprašanje zaščite brez pomena, kako je upnik s svojo terjatvijo zoper Vas razpolagal. Opozarjamo Vas pa, da morate od vsakih 100 din znižanega dolga plačati 9.80 din, da znaša torej posamezna anuiteta 303 din 12 par, da sta — ako Vam je upnica izročila novo zadolžnico — že dve anuiteti zapadli v plačilo in da sme upnica zahtevati plačilo vsega znižanega dolga, ako bi Vi po njenem pismenem opominu in določitvi dodatnega 15 dnevnega roka ne plačali zapadlih anuitet (606 din 25 p).

Zbris zastavne pravice za znižani del zaščitenega dolga? Isti. Želite doseči, da bi se z Vaših nepremičnin zbrisala zastavna pravica, v kolikor je bil zavarovani dolg znižan po uredbi o likvidaciji kmetskih dolgov. — Počakati boste morali, da Vam upnica izroči novo zadolžnico ali da izide sodna odločba o znižanju zavarovanega dolga. S to odločbo ali novo zadolžnico predlagajte na kak uradni dan pri zemljiškoknjižnem sodišču zbris zastavne pravice za znižani del dolga. Ni povsem sigurno, ali bo sodišče predlogu ugodilo, vsekakor pa je vredno izzvati zadevno odločbo. Seve, ako bi dobili zbrismo dovoljenje od upnice za znižani del terjatve, potem bi bila stvar bolj enostavna. Vsekakor bi morali oskrbeti na novi zadolžnici sodno overovitev upnikovega podpisa.

Spor radi meje. Star naročnik. Ako se izvensodno ne morete sporazumeti z mejašem glede meje, tedaj predlagajte ureditev meje po sodišču. Ako prometna vrednost mejnega prostora ne presega 500 din in boste dokazali Vašo močnejšo pravico (to ne bo težko, ako ste Vi in Vaši predniki hasnovali res že čez 30 let gozd v mejah, ki jih Vi zatrjujete in jih celo tudi mapa tako kaže), bo sodnik določil mejo dokončno v nespornem postopku, pri čemur je nezadovoljnemu do-

voljen le rekurz na okrožno sodišče. Kdor si v opisanem nespornem postopku najame zastopnika, ga mora sam plačati! V ostalem trpita stroške postopka (sodne komisije, eventualno geometra in prič) stranki po meri svojih meja. — Ako bi se močnejša pravica ne dala dokazati, bi sodišče ugotovilo meje po zadnji mirni posesti. Če bi se tudi zadnja mirna posest ne dala ugotoviti, se sporni mejni prostor razdeli po pravični oceni sodišča. — Ako je mejni prostor vreden več kot 500 din, je vsaki stranki na prosto dano, da najkasneje v treh mesecih od dne pravomočnosti odločbe, izdane v nespornem postopku o ureditvi meja, uveljavi svojo močnejšo pravico s pravdo. — Radi motenja posesti Vas mejaš ne more več tožiti, ker je že preteklo 30 dni, odkar ste drevesa na meji podrli. Ako bi Vas tožil na odškodnino, predlagajte prekinitve pravde, dokler se ne določi meja v nespornem postopku.

Sosed orje »zaokroženo« ter sega v tuj gozd. Š. A. K. Lastnik njive, ki meji na Vaš gozd, orje »zaokroženo«, sega pri tem v Vaš svet in uživa nasip, ki se je od njive nasipal na Vaš svet. Vprašate, ali mu smete odvzeti svet, v kolikor kažeta mejnika, ki stojita na vsakem koncu njive, da je Vaš, ako gre meja po ravni ali zračni črti. — Ako si ni mejaš že priposestvoval pravice zaokroženega oranja ter uživanja nasipa (s tridesetletnim javnim, mirnim izvrševanjem brez prošnje), predlagajte ureditev meje (postavitev tretjega mejnika sredi njive ali mejne črte) v nespornem postopku. Če pa smatrate, da je meja z obema že stoječima mejnikoma dovolj določna, bi morali s tako zvano negatorijsko tožbo tožiti mejaša na opustitev bodočih takih posegov v Vašo last. Poskusite najprej poravnava, eventualno na uradni dan pred sodnikom.

Advokat zahteva predujm za stroške. J. Kerec. Nek lesni trgovec Vam ni izplačal Vašega zaslужka in ko ste ga prosili za plačilo, Vas je celo žalil. Izročili ste vso zadevo odvetniku, ki Vam je sedaj pisal, naj mu v določenem roku nakažete predujm za njegove stroške, Vi pa nimate denarja. — Odvetnik je vsekakor upravičen pri prevzemu pravnih zahtevati predujm, ker Vas ni dolžan brezplačno zastopati, razen, ako Vam je priznana pravica revnih in je za pravdo predpisano zastopanje po odvetniku. Okolnost, da je nasprotnik dolžan — ako propade — plačati tudi stroške in nagrado Vašega odvetnika, na opisanem ničesar ne spreminja. Tožbo na plačilo zaslужka in radi žaljenja časti zamorete vložiti in voditi sam in Vam ni treba odvetnika, zlasti ako ne zmorete niti predujma. Opozarjamo Vas pa, da se mora radi žaljenja časti tožiti v treh mesecih. Ako imate ubožno spričevalo, Vam ni treba plačati nikakih taks in sodnih stroškov.



skrit. Redko je kdo zašel v to samoto. Votlino so čuvali kot skrivnost, zato so nalašč govorili, da se skrivajo v njej roparji in rokovnjači. Če je prišel mimo pastir s svojimi ovci, se je v strahu prekrižal in zmolil očenaš.



Votlina jim je postala varno zatočišče. Matere, dekleta in starčki so posedli okrog ognja, možje in fantje pa so se z gorjačami postavili na stražo. Otroci so pagili na živino, donašali suhljad in iskali jagode. Edino ti so bili veseli in brezskrbni, kajti silne nevarnosti se niso zavedali. Najhuje pa je jokala Matjaškova mati. Moža so ji odvedli daleč, odkoder se ne vrne več, sinčka so pa zaprli v grajsko temnico.

(Dalje prihodnjtč)

Našim malčkom

Matjažek

Junaškega Slovenca povest v slikah

16

Ko so vaščani zaslišali svareče glasove, so popustili vse in zbežali. Orač je pustil plug sredi brazde in tekel domov rešit,



Takoj nato je z grajskega stolpa zapela trobenta in naznanila vsem, ki so jo čuli, naj se reši, kdor se more, ker bo Turek vsak čas v deželi. Grozen je bil njen glas in jok mu je odgovoril.



kar se je rešiti dalo, ženske so popustile srpe in motike in odhitele domov. Povezali so cule, odvezali živino in solznih oči zbežali v gore.

V silni pečini je namreč zijala prostorna votlina. Dostop je bil izredno težaven in

Najlepsi prostor

Tonček je prišel v goste k teti. Preden ga je posadila za mizo, ga je vprašala, kje bi rad sedel.

»Za potico!« se je odrezal Tonček.

Skrivalnica



Tat je pobegnil v gozd in se skril. — Kje je?

Grobišče svetnikov in kraljev

V Reimsu na Francoskem so popravili med svetovno vojno močno poškodovano katedralo ali škofovsko cerkev ter so jo tudi slovesno posvetili. Ta katedrala je med najlepšimi stavbenimi umetninami gotskega sloga na svetu. V njej so nekdanji kronali francoske kralje. V njej pa so tudi grobovi številnih svetnikov, med katerimi omenjamo sv. Gomberta, sv. Berto, sv. Rigobert, sv. Brunon, sv. Albert Louvainški ter sv. Klotilda, žena francoskega kralja Klodvika. Tukaj so shranjeni ostanki duhovnega ustanovitelja mesta Reimsa sv. Remigija kakor tudi posmrtni ostanki francoskega kralja sv. Ludovika ter sv. Terezije. V prostoru za krščevarje imajo še shranjen krstni kamen, v katerem je bil krščen frankovski kralj Klodvik. Pred velikim oltarjem, ki je izbrana umetnina, so bili maziljeni za kralje štirje potomci Karla Velikega, za njimi pa še 30 francoskih kraljev, razen Henrika IV. in pa Ludovika XVIII. Reims je rojstno mesto katoliške Francije, katerega je kasneje posvetila še francoska narodna junakinja Ivana d'Arc, ali devica Orleanska.

Nogomet nekdanj

Kako so nekoč igrali nogomet, nas poučuje poročilo iz leta 1793. Anglija je domovina nogometa in razumljivo je, da je bila ta tekma v tej deželi. Nogometna klubna iz Sheffielda in Nortda sta na Božič v omenjenem letu igrala tekmo. Vsako moštvo je imelo po šest igralcev. Gledalce je spremljala godba na igrišču. Ta običaj vidimo tudi pri nas na deželi, da godba spremlja igralce in gledalce na igrišču. Tak primer se je dogdil pred nekaj leti v Beli krajini. Borba se je razvila v pravo bitko, katere se je udeležilo na obeh straneh nekaj nad sto ljudi. Poročilo pravi, da je bilo mnogo ranjencev, smrtnega primera pa nobenega. Omenja tudi, da je trajala tekma tri dni.

Habakuk

Reimmichlova povest podomačena — Z dovoljenjem založbe

Potuhu mladima zaljubljenca je dajala Cenca Kožuh, kuharica pri Senčniku, ki sta si z Ančko bili dobri; nosila je njuna pisma od enega do drugega. Pozneje ji je to bilo žal, da se je zaradi tega vse življenje kesala. Ančka, ki je bila čisto slepa od ljubezni, je vzela Ornika, čeprav ji je oče do zadnjega branil in ji tudi ni namenil nikake dote.

Ali uboga Ančka si je ućakala prav malo sreće. Čeprav je gozdar svojo ženo imel rad, je slej ko prej večji del časa presedel v gostilni, ženo pa je puščal samo doma.

Deset mesecev potem je že prišla strašna nesreća. Ornik je ustrelil tovariša Trebnika, ker je bil prepričan, da je ta kriv, ker je izgubil ne le novo, lepše mesto v Orešju, ampak službo sploh. Po tej nesreći je nekaj časa taval okrog, potem so ga prijeli, obsodili na smrt in pomilostili na doživljenjsko ječo.

Pri glavni razpravi je Trebnikova vdova povedala, da je morilec tudi nanjo streljal in da se je rešila le s tem, ko se je zraven svojega ubitega moža vrgla na tla in napravila, kakor da je mrtva. Čeprav je obtoženec to zanikal, so sodniki vendarle verjeli vdovi.

Tudi Ano, morilčevo ženo, so poklicali k razpravi; ali ta jim je omedlela, da so jo morali iz dvorane odnesti. Tri tedne potem, ko so ji moža obsodili, je ležala na svojem stanovanju.

Oče je ni hotel vzeti pod streho, zdaj še tem manj, ker je menil, da mu je ta usiljeni zet-morilec že hčer dovolj osramotil, kaj bi še njegov pošteni in častitljivi dom! Poslal ji je hranilno knjižico s tisoč kronami in ji naročil, naj se ne prikaže več domov in naj od doma nič več ne pričakuje.

Usoda nesrečne žene je bila obupna. Stanovanje so ji odpovedali. Ali bilo jo je tako sram, da si niti ni upala iz hiše; vsakega znanca se je prestrašila in je vztrepetala pred njim — povrh pa se ji je bližala še huda ura, ko bi se ji moral roditi otrok.

Tedaj ji je pomagala Cenca, kuharica, ki ji je ostala v vseh teh bridkosti zvesta prijateljica.

Prav na kraju Barbarskega grabna, dobro uro za Šmarjeto, je bila samotna koč. Tam je prebivala stara Fefa, Cencina mati. Prav za prav je kaj malo prebivala tu, kajti bila je skoraj vse leto na dnini, zdaj pri tem kmetu zdaj pri drugem, tako da je bila bajta večji del leta prazna.

Tu sem gor k materi je spravila Cenca nesrečno prijateljico in je sklenila, da ostane tudi sama tu, dokler ne pride Ančka zopet k sebi.

Nesrečni ženi je samota dobro dela. Ali planinski zrak ni prijal njenemu bolnemu srcu. Večkrat je bolešno hlastnila po sapi, včasih jo je kar hudo prišlo. Kljub temu ni hotela za nič na svetu kam drugam. Hudo ji je bilo le zaradi tega, ker nikoli ni prišla v cerkev; bilo je predaleč in prestrmo. O veliki noči ji je prinesel gospod župnik sveto obhajilo. Razen njega ni vedel nihče, kdo prebiva v Fefini bajti.

Čez pol leta, o samem Kresu, se je Ančki rodil zdrav, krepek fantič, ne da bi kdo vedel za to — razen Cence in Fefe, ki je mimogrede spet enkrat bila doma.

Ali za nesrečno ženo je prišlo novo trpljenje. Čeprav je otroka ljubila, kakor le mati more ljubiti, se ga vendar ni mogla prav veseliti. Prehudo ji je bilo, da bi ji fanta zapisali na ime očeta, ki je sedel v ječi. Srce ji je krvavelo od soćutja z otrokom, ki se ga bo vse življenje držal madež, da je morilčev sin.

Tako jo je prevzela ta bridkoba, da je minulo več tednov in še vedno ni hotela dati otroka, da ga ji nesejo v cerkev in krstijo.

Tedaj je stara Fefa svetovala, naj bi otroka nesli h kakemu oddaljenemu kmetu in ga skrivaj položili pred kak dober, krščanski dom, zraven pa

listek, da otrok še ni krščen. Čez nekaj časa bi lahko katera spet šla po otroka, češ da bi ga, siroto, iz krščanske ljubezni rada vzela za svojega.

Čudno, ali nesrečni ženi je prišla ta Fefina misel kakor odrešitev, čeprav ji je bilo hudo, da se bo morala od otroka za nekaj časa ločiti. Posula ga je s poljubi in solzami, Cenca pa ga je ponoči nesla čez hribe v Podkraj, kjer ga je položila pred Mrdavsovo domačijo.

Ubogi Ani pa je bilo tako hudo po otroku in vse to žalostno, kar je zadnje leto doživela, jo je tako potrlo, da je jela bolj in bolj hirati; srce ji je čisto oslabilo in že po dveh mesecih, ko jo je gospod župnik še prej sprevidel, je umrla.

Pred smrtjo je izročila Cenci hranilno knjižico, ki jo je dobila od očeta, in ji naročila, naj povrne stroške družini, ki bo vzredila otroka, kar pa še ostane, naj obrne za otroka. Pet sto kron je bilo treba tako že prej iz hranilnice vzeti, da je poplačala moževe dolgove.

Po Anini smrti ni nihče več mislil na to, da bi vzel Mrdavsovim otoka, ki je bil krščen na ime Habakuk; saj je bil v dobrih rokah.

Trinajst let po teh dogodkih je umrl Habakukov oče v ječi, ker so se mu pljuća vnela.

★

Ko je Cenca končala, je Habakuk sedel tiho, kakor da je okamenel. Le zdaj pa zdaj so mu lica vztrepetala. Šele po dolgem je vzdignil glavo in zamolklo vprašal:

»Ali je res vse to, kar ste mi povedali?«

»Tako res, da lahko prisežem na živega Boga — na svoje zveličanje,« se je rotila žena.

»Kdo drugi še ve za to skrivnost?«

»Edino moja mati so še vedeli za to, pa so davno že v grobu... Pred petindvajsetimi leti sem to pri Sv. Križu pri spovedi povedala; potem sem gospodu tudi po spovedi še vse do kraja razložila. Ali ta mora molčati, če mu ne dovolim, da govori. Po njem sem tudi tisti denar poslala zate, ker sem menila, da med vojsko denar ni varen v hranilnici. Če mi ne verjameš, pojdiva h gospodu in ga vprašajva, če je res! Ali hočeš?«

»Ne, ne! Prepričan sem, da je vse res. Zdaj mi je vse jasno... Da, zdaj vem vse.«

Nekaj časa sta oba molčala. Potem je rekla Cenca:

»Že prej sem bila večkrat na tem, da ti vse odkrijem, posebno tedaj, ko si začel študirati. Ali preudarjala sem sem in tja in sem sklenila, da ti ničesar ne povem — vse življenje... Zdaj, ko se hočeš tako oženiti, nisem več mogla molčati.«

»Bolje bi bilo, ko bi mi ne bili ničesar povedali.«

»Hvaležen bi mi moral biti, da sem ti oči odprla in te obvarovala pred nesrečno ženitvijo.«

»Do ženitve pride — tu ni kaj izpreminjati.«

»Kaj? Kaj?... Ali svoji... Trebnikovi gospodični moraš povedati čisto resnico, moraš ji povedati, kdo je tvoj oče.«

»Tega ji ni treba vedeti; nikoli naj tega ne izve!«

»To ni pošteno, to je goljufija, če dekletu take reči ne odkriješ, preden se zvežeš z njo.«

Habakuk je zardel in povsili glavo. Po kratkem molku je revsknil:

»Kaj sem jaz kriv? Na noben način ni to za dršek za zakon.«

»Kaj? Poskusi, povej Trebnici resnico — rečem ti, da še slišati ne bo hotela kaj o poroki! Kaj pa še celo njeni sorodniki, če še ima katere!«

»Mati ji še živi in ujec.«

»Ah, mati! Zdaj pa nekoliko preudari! Tvoj oče ji je moža ubil — ona celo misli, da je tudi njo hotel. Nikdar ne bo pustila, da ji hčerka vzame ubijalčevega sina. Če pa si ne data dopovedati in če vama ne ubranimo, bosta nesrečna, kakor je bila nesrečna tvoja mati.«

Učitelj je zlezal na kup in si je z rokami podprl glavo. Težko je dihal. Ves se je tresel.

(Dalje sledi)

Veliko izbiro za damske in moške obleke, plašče, kostume, kakor tudi za birmance dobite po tovarniških cenah samo v

ČEŠKEM MAGAZINU MARIBOR, ULICA X. OKTOBRA.

Krojaške potrebščine!

760

CIRILOVA KNJIGARNA V MARIBORU priporoča nove knjige:

- »Naš dom« 1938, 1. štev. 8 din, celoletna naročnina 20 din.
- Turnšek, Leto božjih skrivnosti, oris liturgičnega leta po misalu, broš. 25 din, vez. 30 din.
- Seigerschmied: Po Mariji k Jezusu. Šmarnice za leto 1938, 18 din.
- Brenčič Marija: Spev tihe doline, broš. 4 din.
- Cajnar: Potopljeni svet, drama v štirih dejanjih, broš. 22 din, vez. 34 din.
- Materinski dan, najbolj priporočljivi pripomoček za materinsko proslavo (dramatične in glasbene točke), broš. 20 din.
- Grofov jagar, povest iz domačih hribov, Cirilova knjižnica, 129. zvezek, broš. 18 din, vez. 28 din.
- Rene Bazin: Žito poganja, roman, Cirilova knjižnica, 127. zvezek, broš. 18 din, vez. 28 din.
- Pierre Mauriac: Številka 136..., povest, Cirilova knjižnica, 128. zvezek, broš. 12 din, vez. 18 din.
- Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov z vsemi spremembami, dopolnitvami in avtentičnimi tolmačenji, 12 din, za naročnike »Slov. gospodarja« 6 din.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

- Sprejemem takoj krojaškega pomočnika, dobra moč! Krojaštvo Sv. Kunigunda na Pohorju, Zreče. 741
- Hlapec, trezen in pošten, za vsa dela in vožnjo s konjem, se sprejme. Grahor Viktor, trgovina, Fala pri Mariboru. 733
- Sodarskega pomočnika sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu Repič Fran, sodar, Ljubljana, Trnovo. Nastop takoj. 748
- Sprejemem najemnika (ofer). Naslov v upravi lista. 753
- Viničarja, izurjenega tudi vseh del pripravljanja trt, sprejme za vinograd v Bučah kot drugo moč Anton Cvenkel, Sv. Peter, Savinjska dolina. Ponudbam naj se priložijo izpričevala. 746
- Dekle za vse, ki zna tudi kuhati, sprejme Warsberg, Šmartno ob Paki. 745
- Žensko, vajeno vrtnih del, iščem. Ponudbe z navedbo dosedanjih služb in starosti poslati na: Valerija Cvenkel, Sv. Peter, Savinjska dolina. 747
- Posestnica sprejme takoj treznega gospodarja. Naslov v upravi. 737
- Strežnik za mlado živino, ki zna tudi dobro molsti, se sprejme. Oskrbništvo Rogoza, Hoče, dr. Scherbaum, 739

Nadšvicar-nadmlekar za 30 krav (montafonske) se sprejme takoj. V poštev pridejo samo taki prosilci, ki imajo večletno prakso in razumejo odteletenje in vzgajanje ter so zanesljivi mlekarji. Ponudbe na: Dr. Fritz Scherbaum, Maribor, Trubarjeva ulica 5. 752

Pošteno in snažno dekle, vajeno vseh poljskih in hišnih del ter molže krav, se takoj sprejme. Mesečna plača 150 din. Klemen Franjo, Rečica nad Laškim. 765

Sprejme se takoj kmečka dekla, stara 20—24 let, ki je pametna in poštena ter pridna, ubogih staršev in zna vsa kmečka dela ter tudi nekoliko hišna. Služba dobra, plača po dogovoru. Naslov v upravi »Slov. gospodarja«. 762

Hlapec h goveji živini in pridna, poštena dekla se sprejmeta. Ponudbe pod »Posestnik«, Ljutomer, pošto ležeče. 764

POSESTVA:

Lepa domačija a v Makolah: tri zgradbe, dva vinograda, sadonosnika, dva gozda in okrog sedem oralov zemlje. Izve se pri občini Cirkovce, srez Ptuj. 732

Dve lepi posestvi, dve kravi in en par volov proda Franciška Šilec v Selcih, Sv. Lenart v Slovenskih goricah. 734

Posestvo s stanovanjsko hišo ter gospodarskim poslopjem se proda. Maribor, Koroška c. 116. 756

RAZNO:

Kmetijski sin, star 33 let, z gotovino in v dobri službi v tujini, išče Slovenko, posestnico ali dekle, ki bi pomagala do nakupa istega radi ženitve. Šivilje niso izključene. Dopisi na oglasni oddelek »Slov. gospodarja« pod značko »Domovina mili kraj 766«.

Otroke od 4 do 14 let odda vsled pomanjkanja zaslužka Repina Ivan, oče dvanajsterih otrok, Maribor, Taborska ulica 6. 759

Lepo vinsko trsje in korenjake še dobite po nizki ceni v trsnici Čeh, Sv. Bolfank v Slovenskih goricah. 763

Zamenjam. Za 4 kg dobrega in lepega kislega zelja dobite 1 l najfinejšega bučnega olja. Lovrec, Maribor, vrsta olja. 755

Za birmo pletene jopice, rute, nogavice iz lastne pletarne, venčke vam nudi najcenejše »Luna«, Maribor, samo Glavni trg 24. 749

Lep, bel semenski krompir dobite poceni pri Kmetijski družbi v Celju. 736

Moštna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 595

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najbolje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 461

Orehe, jajca, čajno maslo in sir trapist kupuje stalno Trgovina Produkt, Zagreb, Domagojeva 6. 751

Cepljeno trsje, prvovrstne korenjake dobite še v Trsnici Ivan Gradišnik, Šmarjeta, p. Celje. 667

Ostanki! Opozarjam na natančni popis paketov v listu št. 14, ako še niste naročili, pišite takoj, da se o ugodnosti nakupa prepričate. Razpošiljalnica »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg, Dvorakova št. 1. 653

Cepljene trte na običajnih podlagah iz vrst trsnega izbora nudi I. Trsničarska zadruga v Sloveniji, p. Juršinci pri Ptuj. Pišite po cenik! 179

Posteljne odeje, močno prešite (domač izdelek), z belo vato od 70 din naprej, zglavniki od 30 din naprej, tuhne, izgotovljeno posteljno perilo (kapne od 68 din naprej), koece, slamarice, madrace, posteljno platno, inleti, klote in svilo za odeje, zavese, perje in puh po najnižjih cenah. A. Stuhec, specialna trgovina in izdelovanje posteljnih odej, Maribor, Stolna ulica 5. 685

MOSTIN moštna esenca za izdelovanje zdrave in jako dobre domače pijače. Steklenica za 150 litrov 20 din. Razpošiljamo tudi po pošti. Drogerija Kane, Maribor. 493

Kupim dobro in lepo kislo zelje po najvišjih cenah. Lovrec, Maribor, vrsta olja. 754

Hranilnica in posojilnica v Selnici ob Dravi ima svoj letni občni zbor za leto 1938 dne 8. maja ob osmih v posojilničnih prostorih z navadnim dnevnim redom. 758

Občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Vitanju, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 8. maja 1938 ob devetih uri dopoldne v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1937. 4. Slučajnosti. Ob nezadostnem številu zbranih članov se vrši pol ure pozneje občni zbor ob vsaki udeležbi. 761

Kmetijsko društvo v Rečici ob Savinji ima svoj letni občni zbor v nedeljo, dne 1. maja 1938. Vsi člani se vabijo, da slišijo, kako zadruga deluje. 738

Vabilo na občni zbor Hranilnice in posojilnice v Sv. Štefanu, ki bo dne 15. maja ob treh popoldne v posojilnični sobi v Sv. Štefanu. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Računski zaključek za leto 1937. 3. Delna volitev nadzorstva. 4. Slučajnosti in nasveti. 743

Vabilo na 35. redni občni zbor Kletarske zadruge, r. z. z. o. z., Maribor, ki se vrši v sredo, dne 4. maja 1938 ob 9. uri v zadržnih prostorih, Aleksandrova cesta 14. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in predložitev letnega računa za leto 1937. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. Z zadržnim pozdravom: Nikola pl. Jurkovič m. p., t. č. predsednik. 750

Ure za birmo

dobite najceneje pri **BUREŠ FRANJO**
urar in optik, 700
Maribor, Vetrinjska 26.



Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

Podružnica: Celje

v lastni novi palači na oglu
Gospoke-Slevenske ulice.

nasproti pošte, prej Južnoštarska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.



Vam pomaga, da zopet dosežete **ZDRAVJE** s pomočjo zdravnih svojstev rastlin. Ne bodite sovražnik sami sebi!

Obolenje pri **IZMENJAVI in BOLEČINI** pri **MESEČNEM PERILU** (menstruaciji) Vam olajša Hersan čaj.

Ovira Vas **DEBELOST**? Če želite biti **VITKI**, morate uporabljati Hersan čaj.

Zakaj trpite bolečine pri **REVMATIZMU** in **KOSTOBOLJU**, če to ni potrebno, kajti Hersan čaj Vam olajša bolečine.

Hersan čaj pomaga pri **ARTERIOSKLEROZI** in **HEMOROIDIH**.

Ali resnično ne veste, da je Hersan čaj pri **OBOLENJU ŽELODCA, JETER** in **OBISTI** dobro sredstvo?

Hersan čaj se dobiva **SAMO V ORIGINALNEM ZAVITKU** v vsaki lekarni! R. S. br. 19834/33

RAZNO

2500 din potrebujete, da zaslužite 1000 dinarjev mesečno doma. — Dopise: »Anos«, Maribor, Orožnova 6. Priložite znamko! 731

Mostin za napravlanje izvrstne domače pijače. Steklenica po 20 dinarjev. Drogerija I. Thür, Maribor, Gosposka ulica 19. 548

Vsakovrstno zlato in srebro kupujem po najvišji ceni. K. Ackermann, Ptuj. 328

Svile, volne, klobuki, čepice, kravate, srajce, kamgarni, hlačevina, ševjoti, svilene rute, svile za predpasnike najceneje edino pri Lah Ivanu, Sv. Lenart pri Veliki Nedelji, podružnica Osluševeci.

Kreppapir en gros za trgovce najugodnejše v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila Maribor in Ptuj.

Botri! Botrice! Najprimernejša birmanska darila vam nudi najceneje

T. Fehrenbacha nasl.

J. VIDOVIČ,
urar in optik,
Maribor, Gosposka 26

Trgovci — sejmarji!

molitvenike, rožne vence, križe, svečnike, slike itd. po zelo znižanih cenam vam nudi

TISKARNA SV. CIRILA,
Maribor, Kralja Petra trg 6.
Zahtevajte cenik!



Klobuke
najnovejše fasone,
moške à din 42⁻, 45⁻
i.t.d. otroške od din
24⁻ naprej.

Obleke
moške in otroške, pe-
rilo, kravate, nogavice
i.t.d. kupite najugod-
nejše pri
JAKOB LAH
Maribor, Glavni trg 2

Dražbeni oklic.

IV I 662/38—2

Dne 13. junija 1938 ob pol 9. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin:

zemljiška knjiga: Rače vl. št. 82

cenilna vrednost: din 53.861.45

vrednost pritiklin: —

najmanjši ponudek: din 35.907.62

vadij: din 5.386.—

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru,

dne 12. aprila 1938.

742

TOVARNISKI OSTANKI

dolgi komadi, brez napak, pripravljeni za obleke, predpasnike in perilo, so zopet v zalogi. Da omogočimo ugoden nakup tudi oddaljenim kupcem, razpošiljamo iste po pošti v sledečih zavitkih: **Zavitek št. 1:** 16 m močnega kretona za otroške obleke, lepega in močnega druka za predpasnike, trpežnega cefirja za perilo in pralnega delena za ženske obleke. — **Zavitek št. 2:** 4 m posebno močnega pravobarvnega pralnega blaga za žensko obleko in 9—10 m močnega kretona, trpežnega cefirja za perilo in pralnega delena za ženske obleke. — **Zavitek št. 3:** 4 m finega volnena blaga za žensko obleko v najnovejšem vzorcu in lepi modni barvi ter 2 m pralne svile za bluzo in en par svilenih ali dva para navadnih ženskih nogavic. — **Zavitek št. 4:** ena moška srajca, ene moške spodnje hlače, ena lepa kravata, dva para trpežnih moških nogavic, dva para ženskih svilenih nogavic, dva para ženskih navadnih nogavic, šest zelo trpežnih žepnik robcev in en naglavni robec. — **Zavitek št. 5:** 3.10 m športnega štofa za moško obleko ali ženski kostim in eno lepo kravato ali en par svilenih nogavic. — Vsak navedeni zavitek lahko dobite za izredno nizko ceno 130 din, po poštne povzetju, poštnine prosto. Pri naročilu več zavitkov naenkrat Vam nudimo še 5% popusta. — **VIKTOR MAVRIČ**, manufaktura, Maribor, Kralja Petra trg 4. 477

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

➔ v novi palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice ➔

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem



VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

◆
ZAVARUJE:

**POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS**

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svojce in svoje imetje le pri naši zavarovalnici.

Za sv. birmo — spominki!

Botrice in botri, napravite veselje svojim varovancem za sv. birmo in jim kupite lep molitvenik in rožni venec!

Cena molitvenikov

Angelček: rdeča obreza 5 din*, zlata 8 din, vatirano 11 din, usnje 20 din, beli koščeni 10 din*, 13 din, rjavi koščeni 10 in 13 din, beli biserni 23 din

Sveta pomlad: rdeča obreza 6 din, zlata 10 din*, vatirano 12 din, usnje 27 din, beli koščeni 12, 16* in 20 din, rjavi koščeni 12, 16* in 20 din, beli biserni 27 din

Življenje mojega življenja: rdeča obreza 8 din*, zlata 13 din*, vatirano 20 din, usnje 30 din, beli koščeni 16, 20 in 27 din, rjavi koščeni 16*, 20* in 27 din, beli biserni 32 din

Roža Marija: rdeča obreza 10 din, zlata 14 din, vatirano 20 din, usnje 30 din, beli koščeni 16, 20 in 27 din, rjavi koščeni 16, 20 in 27 din

Pri Jezusu: rdeča obreza 9 in 10 din, zlata 14 din, bela 26 din, usnje 44 din

Ključek nebeški: rdeča obreza 9 din*, zlata 12 din*

Za Jezusom: vatirano 18 din

Rajski glasovi: rdeča obreza 10 din, zlata 14 din, vatirano 20 din

Večno življenje: rdeča obreza 20 din, zlata 26 in 36 din, usnje 56 din

Moj tovariš: rdeča obreza 16 din, zlata 20 din

Prijatelj: rdeča obreza 16 din, zlata 20 din

Prijatelj otroški: broš. 2 din, rdeča obreza 5.50 in 7 din

Cerkvena ljudska pesmarica: broš. 3 din
Venec sv. pesmi: broš. 6 din, rdeča obreza 8 in 15 din

Z * zaznamovani molitveniki imajo napis: »Spomin na sv. birmo.«

Cena rožnih vencev

Atlas beli: 2.50, 3.—, 3.50, 4.—, 4.50, 5.— in 5.50 din

Atlas roza: 2.50, 3.— in 4.— din

Rokailes beli: 2.50, 3.— in 4.— din

Rokailes modri: 3.— in 4.— din

Rokailes oranžni: 3.— in 4.— din

Opal beli: 3.—, 3.50, 4.—, 5.— in 6.— din

Opal modri: 4.— din

Biserni imitirani: 4.—, 5.—, 6.50, 8.—, 12.— in 14.— din

Marmor: 5.— in 6.— din

Leseni črni: 4.—, 5.—, 5.50, 6.— in 7.— din

Leseni rjavi: 5.—, 6.— in 7.— din

Črni fini (Kokos): 13.—, 14.—, 16.—, 26.— in 28.— din

Biserni beli: 15.—, 20.—, 23.—, 26.—, 30.—, 32.—, 36.— in 40.— din

Rožni venci v alpaca škatlicah: 20.—, 23.—, 30.— in 38.— din

Samo alpaca škatlice: 7.—, 9.— in 11.— dinarjev

Kupujte v prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuj!

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov,

3% obveznice, bone, delnice itd.

Valute (tuji denar) vseh držav — kupimo takoj in plačamo najbolje 56

Bančno Kom. zavod

Maribor, Aleksandrova cesta 40

Prodaja srečk drž. razredne loterije

Ugodna prilika!

Češke Giorgete po 24 din dobite pri Trpinu, Maribor, Vetrinjska ulica 15. 563

Vse vrste štamplik

za urade, trgovce, obrtnike in privatnike naročajte v Cirilovih knjigarnah Maribor in Ptuj.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.



Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.



Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.